toekomst

Zwolle

ZWRP - Ruimtelijke Planvorming

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon 14038

www.zwolle.nl

Zienswijzennota

bestemmingsplan Buitengebied, Hessenweg – Berkummerbroekweg

Versie Definitief
Datum 23-5-2024

Inhoud

1 Terinzagelegging 3

2 Behandeling zienswijzen 4
2.1 A&S Advocaten, namens 3 cliënten 4
2.2 Tethys Energy Storage B.V. 18
2.3 Bewoners Hooislagen 3, Dalfsen 20
2.4 Bewoners Hooislagen 5, Dalfsen 33
2.5 Drents Overijsselse Delta 41

1 Terinzagelegging

Het ontwerpbestemmingsplan ‘Buitengebied, Hessenweg – Berkummerbroekweg’ heeft met ingang van 20 december 2023 tot en met 30 januari 2024 gedurende 6 weken voor een ieder ter inzage gelegen in het Informatiecentrum van het Stadskantoor.
Deze terinzagelegging met de vermelding van de mogelijkheid om schriftelijk of mondeling een zienswijze bij de gemeenteraad kenbaar te maken is op dinsdag 19 december gepubliceerd in de digitale Staatscourant en het digitale Gemeenteblad.
Tevens was het ontwerpbestemmingsplan digitaal in te zien op:
https://www.ruimtelijkeplannen.nl/view/?planidn=NL.IMRO.0193.BP23002-0003
De bronbestanden waren beschikbaar via
https://publiek.tercera-ro.nl/officieel/0193/NL.IMRO.0193.BP23002-0003/
Een ieder kon op een computer in het informatiecentrum van het stadskantoor het digitale plan raadplegen.

Tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied, Hessenweg – Berkummerbroekweg zijn vijf zienswijzen naar voren gebracht door:
1. A&S Advocaten, namens 3 cliënten;
2. Tethys Energy Storage B.V.;
3. Bewoners Hooislagen 3, Dalfsen;
4. Bewoners Hooislagen 5, Dalfsen;
5. Drents Overijsselse Delta.

De zienswijzen zijn tijdig ontvangen, zodat wij voorstellen reclamanten in hun zienswijzen te ontvangen.

De zienswijzen zijn schriftelijk naar voren gebracht en zijn als bijlage bij dit raadsvoorstel gevoegd.

2 Behandeling zienswijzen

Wij hebben de zienswijze puntsgewijs samengevat en vervolgens van commentaar voorzien.

2.1 A&S Advocaten, namens 3 cliënten

2.1.1 Partijen en belanghebbendheid

Samenvatting zienswijze:
Hierbij dien ik namens na te noemen cliënten een zienswijze in met betrekking tot de volgende ontwerpbestemmingsplannen die van 20 december 2023 tot en met 30 januari 2024 ter visie zijn gelegd:

a. Door de gemeente Zwolle: Ontwerpbestemmingsplan Buitengebied, Hessenweg Berkummerbroekweg, NL.IMRO.0193.BP23002-0003;
b. Door de gemeente Dalfsen: Chw bestemmingsplan Buitengebied gemeente Dalfsen, 25e herziening, Hoogspanningsmasten, NL.IMRO.0148.BgemDlfshz25on01;
c. hierna gezamenlijk ook “ontwerpplan”.

Deze zienswijze dien ik in namens, in alfabetische volgorde:
1. Landgoed Den Aalshorst B.V., gevestigd Rechterensedijk 5, 7722 HB DALFSEN;
2. Maatschap Melkveebedrijf Hartkamp en haar maten alsook de heer E.H. Hartkamp,
3. De heer A.J. Schouten, woonachtig Groningerweg 70A, 9321TD Peize.

Cliënten hebben in en nabij het plangebied percelen grond in eigendom en / of in gebruik.
Wat betreft het eigendom binnen het plangebied:

Kadastraal	Eigenaar
DSN01-N-1114	Den Aalshorst
DSN01-N-1115	Den Aalshorst
DSN01-N-1116	Den Aalshorst
DSN01-N-1117	Den Aalshorst
DSN01-N-1506	Den Aalshorst
DSN01-N-1508	Den Aalshorst
DSN01-N-1511	Den Aalshorst
DSN01-N-1513	Den Aalshorst
DSN01-N-1516	Den Aalshorst
DSN01-N-155	Den Aalshorst
DSN01-N-156	Den Aalshorst
ZLK00-X-132	Schouten
ZLK00-X-1060	Den Aalshorst
ZLK00-X-1062	Den Aalshorst
ZLK00-X-1067	Den Aalshorst
ZLK00-X-1068	Den Aalshorst
ZLK00-X-1069	Den Aalshorst
ZLK00-X-1073	Den Aalshorst
ZLK00-X-1074	Den Aalshorst
ZLK00-X-1075	Den Aalshorst
ZLK00-X-131	Hartkamp
ZLK00-X-193	Hartkamp
ZLK00-X-371	Den Aalshorst
ZLK00-X-374	Den Aalshorst
ZLK00-X-375	Den Aalshorst
ZLK00-X-376	Den Aalshorst
ZLK00-X-377	Den Aalshorst
ZLK00-X-378	Den Aalshorst
ZLK00-X-380	Den Aalshorst

Reactie van de gemeente:
Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen. Een inhoudelijke reactie op de zienswijze volgt puntsgewijs hieronder.

2.1.2 Verpachting eigendommen

Samenvatting zienswijze:
Den Aalshorst heeft deze eigendommen grotendeels verpacht aan Hartkamp, die deze percelen agrarisch gebruikt. De niet verpachte percelen zijn bospercelen.

Het betreft hoofdzakelijk agrarisch gebruik. Als het bestemmingsplan zou worden vastgesteld zou dat kunnen leiden tot het beëindigen van het eigenaarschap dan wel het gebruik. In het ontwerpplan is daarmee onvoldoende rekening gehouden.

Om deze redenen (die hierna worden uitgewerkt) hebben cliënten belang bij de (ontwerp)bestemmingsplannen.

Reactie van de gemeente:
Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen. Een inhoudelijke reactie op de zienswijze volgt puntsgewijs hieronder.

2.1.3 Gemeentegrens

Samenvatting zienswijze:
Omdat het plan ‘Hoogspanningsstation Hessenpoort’ (“HSS”) de gemeentegrens tussen Zwolle en Dalfsen overschrijdt dient uw raad zich ook te buigen over het plandeel buiten het grondgebied van uw gemeente.

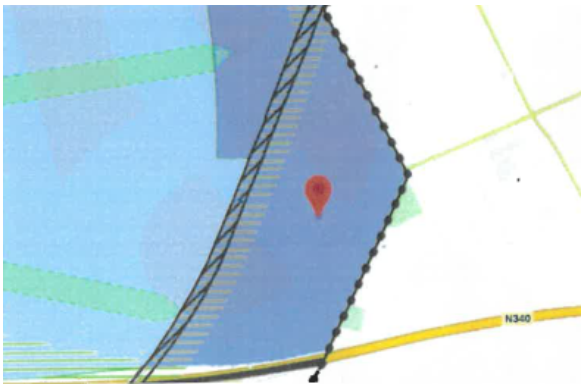
Deze zienswijze wordt ook bij de andere gemeente ingediend.

Een en ander betekent dat u deze zienswijze niet zelfstandig maar enkel samen met de andere gemeente kunt behandelen.

Reactie van de gemeente:
Wij hebben de beantwoording van de zienswijzen in goed overleg afgestemd met de gemeente Dalfsen.

2.1.4 Ontwikkeling Hessenpoort

Samenvatting zienswijze:
De gemeente Zwolle zet in op ontwikkeling en uitbreiding van het bedrijventerrein ‘Hessenpoort’. Het ontwerpplangebied (in die gemeente) is uitdrukkelijk onderdeel van de gemeentelijke structuurvisie ‘Ons Zwolle van Morgen 2030’.

“4.7.1 Zwolle ten noorden van de Vecht inclusief Hessenpoort

Het gebied ten noorden van de Vecht is nu een open agrarisch landschap. Er wordt gewerkt aan voedselproductie en zandwinning voor de bouw (Haerst). Dicht bij de stad ligt het bedrijventerrein Hessenpoort. Hessenpoort gaat zich nog verder ontwikkelen. De komende jaren wordt daar een keuze in gemaakt, gebaseerd op twee zoekrichtingen; noordelijk en oostelijk. In de toekomst is bij Hessenpoort ook een railcontainer terminal denkbaar. Dat vergroot de transport- en overslagmogelijkheden. Kritische voorwaarden voor de uitbreiding van Hessenpoort zijn een goede landschappelijke inpassing, de omgang met natuurwaarden, een klimaatadaptieve benadering, goede bereikbaarheid en het benutten van kansen in de energietransitie. Voor het gebied ten noorden van de Vecht als geheel gaan we met het gebied en omliggende gemeenten werken aan een gebiedsvisie.

Het gebied heeft in de toekomst mogelijk een belangrijke rol om onze ambities te realiseren voor duurzame energie. Grootschalige opwekking van elektriciteit vanuit zon en wind (alleen in het gebied Tolhuislanden) is hier mogelijk. Dat kan alleen als we perspectief bieden voor de agrarische sector, het gebied goed (recreatief) ontsluiten en de biodiversiteit vergroten. Ons doel is deze meervoudige opgave met het gebied aan te pakken.”

In het ontwerpplan ziet men hier niets van terug. Het ontwerpplan ademt de sfeer dat initiatiefnemer TenneT een plan maakt en – zonder kritische bejegening door gemeentelijke overheden – uit kan rollen. Cliënten gaan er vanuit dat daarvan echter geen sprake is en dat u als bevoegd gezag het belang van de eigen ingezetenen en bedrijven laat meewegen zodat de structuurvisie doorgang kan vinden.

In par. 2.1 van de toelichting op het ontwerpplan is bovenstaande uitsnede uit de structuurvisie wel, maar de begeleidende tekst niet overgenomen. Volgens het ontwerpplan is de ontwikkeling in overeenstemming met de structuurvisie omdat veilig en betaalbaar stroomtransport nodig is, omdat er nieuwe stations nodig zijn en omdat vanwege bestaande netcongestie en de te verwachten groei van duurzame energieproductie in de omgeving van Hessenpoort en omstreken, het elektriciteitsnet nabij Hessenpoort moet plaatsvinden. Die redenering overtuigt geenszins, het ontwerpplan is juist niet in lijn met de structuurvisie. Ik licht dit toe.

Die toelichting uit van aannames over de ontwikkeling van Hessenpoort en haar omgeving, die niet onderbouwd of uitgewerkt worden. De toelichting is daarom

onnavolgbaar. Te denken valt aan de aannames over ‘veilig’ en ‘betaalbaar’ stroomtransport.

Zelfs als deze aannames juist zouden blijken te zijn, is niet onderbouwd dat het elektriciteitsnetwerk nabij de Hessenpoort “*moet*” plaatsvinden. In dergelijke stellige uitlatingen herkennen cliënten TenneT-retoriek. Uit niets blijkt dat versterking nabij Hessenpoort plaats moet vinden. En overigens blijkt niet dat die versterking dan in het ontwerpplangebied plaats moet vinden. Dat is juist minder voor de hand liggend, vanwege bijvoorbeeld de in de structuurvisie voorziene railterminal.

Van u als bevoegd gezag mogen cliënten verwachten dat u van dergelijke beweringen onderbouwing verlangt, en deze vervolgens toetst. Een en ander op voor cliënten kenbare wijze, zodat zij daarop kunnen reageren. In het ontwerpplan is daarvan geen sprake, waardoor het een onvolledig ontwerp is dat zich niet voor vaststelling leent.

Na de structuurvisie ‘Ons Zwolle van Morgen 2030’ zijn over die visie constructieve gesprekken gestart. Die gesprekken zijn niet afgerond. Uit niets blijkt waarom die gesprekken niet hervat zouden hoeven te worden. TenneT heeft weliswaar kennelijk een bepaalde wens, maar die wijkt af van het toekomstbeeld van de gemeente(n) en de grondeigenaren. Uitdrukkelijk zij gewezen op algemene beginselen van behoorlijk bestuur, zoals die over vertrouwen, motiveren en zorgvuldigheid.

Reactie van de gemeente:
In de Omgevingsvisie ‘Ons Zwolle van morgen 2030’ is onder 5.6.3 *Benodigde infrastructuur voor de Energietransitie* al ingegaan op deze beoogde uitbreiding van het bestaande TenneT/Enexis cluster bij Hessenpoort. Er staat:
“Voor de geproduceerde warmte en elektriciteit geldt dat deze ook van en naar de gebruiker op een veilige en betaalbare wijze wordt getransporteerd. Hiervoor zal infrastructuur moeten worden aangelegd of worden versterkt. Zowel de opwek van energie als het transport heeft impact op de fysieke leefomgeving.
Voor elektriciteit geldt dat zowel de hoofdinfra als de ‘haarvaten’ van bestaande elektriciteitsnetten worden versterkt. Overdracht stations (HS/MS) van TenneT naar de regionale netbeheerder Enexis worden uitgebreid of er moeten nieuwe worden gesticht. Bij voorkeur zal - vanwege de bestaande netcongestie en de te verwachten groei van duurzame energieproductie in de omgeving van Hessenpoort (en de omliggende gebieden van buurgemeenten) – deze versterking nabij Hessenpoort moeten plaatsvinden.”

De weging en het voorsorteren op deze voor Zwolle en omliggende gemeente relevante uitbreiding van het regionale netwerk heeft al een plek gekregen in de gemeentelijke omgevingsvisie. Rondom dit energiecluster is en wordt in de nabije toekomst veel duurzame stroom opgewekt via zonneparken en windturbines. Daarnaast neemt de vraag naar stroom fors toe door de energietransitie en de doorontwikkeling van o.a. Hessenpoort. Ruimtelijk gezien is het logisch om het nabijgelegen bestaande energiecluster te benutten en uit te breiden om aan deze ontwikkeling tegemoet te komen.

Momenteel is er sprake van een beperkt vermogen voor de 110 kV stations wat leidt tot netcongestie. Uitbreiding van de bestaande netcapaciteit willen we (zowel TenneT als

gemeente) zo compact mogelijk in het landschap realiseren met de minste maatschappelijke kosten in een zo kort mogelijk tijdsbestek. Dat doen we door de bestaande infrastructuur zoveel mogelijk te bundelen wat leidt tot minder ruimtebeslag en minder versnippering van het landschap dan bouwen elders. Als de uitbreiding elders gerealiseerd zou worden, dan zou er een extra 380 kV station met bijbehorende 110 kV station van hetzelfde formaat gebouwd moeten worden in Zwolle/Dalfsen. Dit 380/110kV station zou dan met hoogspanningsverbindingen/masten vanuit het huidige hoogspanningsstation in Zwolle moeten worden aangesloten. Dit zou leiden tot hogere maatschappelijke kosten, een langere periode van netcongestie, meer masten in het landschap en meer kilometer kabels in de grond. Het ruimtebeslag neemt ook toe; in Zwolle staat er immers al een 380 kV station.

2.1.5 MER

Samenvatting zienswijze:
Ten onrechte is vooralsnog geen milieueffectrapportage (“MER”) opgesteld, en is vooralsnog het standpunt dat volstaan kan worden met een MER-beoordelingsbesluit inhoudende dat een MER niet nodig is.

Het plan beoogt gevolgen binnen en ver buiten het plangebied. De (milieu)effecten die met het project mogelijk worden gemaakt zijn daarom aanzienlijk. Bij het voorbereiden van dat plan, inclusief de bijlage ‘Aanmeldingsnotitie Hoogspanningsstation Hessenpoort Zwolle’ is dat weliswaar met zoveel benoemd, maar bij de toepassing van de criteria is dat niet in ogenschouw genomen.

Reactie van de gemeente:
In de aanmeldingsnotitie (zie bijlagen bij de toelichting) is in tabel 3.1 aangegeven bij welke omvang voor dit project een MER nodig is. Het project blijft ruim onder de genoemde drempelwaarden van 5 en 15 km (in het project wordt circa 1 km 220kV hoogspanningsleiding aangelegd/gewijzigd en circa 1,2 km 380 kV aangelegd/gewijzigd) en 75 ha (het totale terrein waar wijzigingen plaatsvinden is circa 17 ha). Voor wat betreft de milieu-informatie biedt de aanmeldingsnotitie voldoende inzicht in de te verwachten effecten om te kunnen concluderen dat er geen belangrijk nadelige effecten zullen optreden. Op basis daarvan is het besluit genomen dat er geen MER nodig is. Dat neemt niet weg dat we in het kader van goede ruimtelijke ordening in het bestemmingsplan voor de relevante thema’s onderzoek hebben uitgevoerd en hebben afgewogen of de te verwachten effecten acceptabel zijn.

2.1.6 Magneetveldzones

Samenvatting zienswijze:
Het ontwerpplan gaat niet in op de huidige en toekomstige (maximale) magneetveldzones die kunnen optreden. Er wordt geen aandacht besteed aan het voorzorgsbeleid over magneetveldzones als gevolg van hoogspanningsverbindingen en hoogspanningsstations, dat inhoudt dat gevoelige functies binnen (jaargemiddeld) een magneetveldzone van 0,4 microtesla moeten worden voorkomen. Ook de absolute grens van 100 microtesla wordt niet benoemd.

Zie ook www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/magneetvelden.

Het ontwerpplan rept enkel over elektromagnetische velden in het kader van een ProRail- richtlijn (toelichting, par. 3.1.12), hetgeen in het licht van voornoemde problematiek niet voldoet. Al is het maar omdat het ontwerpplan (ook) toeziet op bovengrondse hoogspanningsverbindingen, waarop het voorzorgsbeleid van het Rijk van toepassing is.

Ook de omgevingsdienst Ijsselland heeft op magneetveldzones gewezen. De behandeling van die vooroverlegreactie is niet adequaat omdat deze enkel naar de zojuist behandelde ProRail-richtlijn verwijst (toelichting, par. 7.1).

Reactie van de gemeente:
Tennet heeft inmiddels berekeningen gemaakt voor de 0,4 microtesla-contour (magneetveldzone) voor de aanpassing van de hoogspanningslijnen ZYV-HSW220 en ZL-MEE380 rondom station ZL380. Hierbij is rekening gehouden met de overwegingen die volgen uit het document ‘Handreiking voor het berekenen van de magneetveldzone bij bovengrondse hoogspanningslijnen, RIVM, Versie 5.0, 21 april 2023’. Op basis van deze berekening kan geconcludeerd worden dat de aanwezige woningen buiten de magneetveldzones van de aangepaste lijndelen vallen. De aanpassing van de lijnen hebben geen nadelige gevolgen op gevoelige bestemmingen in de omgeving. In toelichting van het bestemmingsplan wordt hier een extra paragraaf aan besteed.

2.1.7 Batterijopslag

Samenvatting zienswijze:
In de ontwerpplanregels wordt gebruik als batterij-opslag niet toegestaan. Dat verbod is niet onderbouwd.

Dat verbod sluit overigens niet aan bij het streven van initiatiefnemer TenneT om zo dicht mogelijk bij hoogspanningsstations batterijopslag te realiseren. TenneT afficheert dat streven door te stellen:

"**Batterijen op het hoogspanningsnet 2030**
Nederland is massaal aan het verduurzamen en elektriciteit wordt steeds meer opgewekt door zonne- en windparken in plaats van aardgas- en kolencentrales. Het systeem is aan het veranderen waarbij het handhaven van de balans tussen vraag en aanbod uitdagender zal worden.

Onderdeel van deze transitie is de opkomst van batterijen die hier een belangrijke rol in gaan vervullen. Batterijen kunnen bij teveel elektriciteitsaanbod op een zonnige of winderige dag opladen en als er meer vraag dan aanbod is, op bijvoorbeeld een windstille dag, eerder opgeslagen elektriciteit vrijgeven.”

TenneT ziet in de provincie Overijssel een behoefte aan batterijen ad 200-1000mw. Zie voetnoot 1 (https://tennet-drupal.s3.eu-central-1.amazonaws.com/default/2023-06/Kaart_provincies_batterijen_120623%20%282%29.pdf) en bijlage 1 (artikel: TenneT ziet grote rol voor batterijen voor batterijen voor stabiel elektriciteitsnet 2030).

Het is vervolgens aan uw gemeente als bevoegd gezag om dat in te passen. Juist ook vanwege de toekomstvisie inzake Tolhuislanden; de daar beoogde duurzame opwekking van energie kan plaats vinden als voorzien is in batterijopslag, die binnen het plangebied en naast het bestaande HSS kan worden gerealiseerd.

Daarbij is niet bepalend de vraag of TenneT batterij-opslag voorstaat. Uw gemeente heeft de regisserende rol; TenneT niet. Het gaat dus om de vraag of batterij-opslag binnen de gemeentelijke visie ruimtelijk inpasbaar is. Die vraag wordt bevestigend beantwoord.

De gemeente Zwolle is bovendien naar verluidt op zoek naar ruimte voor batterij-opslag. Het plangebied leent zich daarvoor. Dat sluit aan bij wat grondeigenaren in het plangebied voorstaan en dient dus te worden opgenomen in het bestemmingsplan.

Reactie van de gemeente:
Dit bestemmingsplan is opgesteld naar aanleiding van de keuze om hier een hoog- en middenspanningsstation te realiseren en geen batterijopslag. Het betreft hier een uitbreiding van een reeds bestaand station.

Daarnaast, de betreffende kaart van TenneT waar in de zienswijze naar wordt verwezen is gebaseerd op het investeringsplan Netbeheer Nederland en Monitor Leveringszekerheid 2022. Beide rapporten verplichten gemeenten niet om grootschalige batterijopslag in te passen. Netbeheer Nederland en TenneT geven aan dat grootschalige batterijen belangrijk zijn als daadwerkelijk en aantoonbaar netcongestie wordt tegengegaan en als er sprake is van een algemeen belang. Vanuit de landelijke overheid hebben gemeenten nog geen verzoek of advies ontvangen om meer ruimte te bieden aan dergelijke grootschalige batterijen.

Tot slot heeft dit bestemmingsplan uitsluitend betrekking op de stationslocaties en de bijbehorende inlussingen (inclusief landschappelijke inpassing) en niet op locaties daarnaast. Met dit bestemmingsplan wordt de bouw van een hoog- en middenspanningsstation, de kabelinlussingen en de daarbij behorende landschappelijke inpassing beoogd en de grond is daarvoor specifiek bestemd.

2.1.8 Ontwikkeling

Samenvatting zienswijze:
De invulling van het plangebied is niet duidelijk. De toelichting, par. 1.2 benoemt een aantal te behouden en te realiseren zaken van het HSS. Echter uit de landschappelijke inpassing blijkt dat er een onderscheid bestaat tussen ‘bestaand’, ‘nieuw’ en ‘beoogd nieuwe uitbreiding’. Dat onderscheid komt niet terug in de planregels zodat onvoldoende duidelijk is wat TenneT beoogt en wat er (en wanneer) gerealiseerd zou worden.

Daarom is ook onvoldoende duidelijk, ook in het perspectief van TenneT, waarom batterij-opslag niet toegestaan zou kunnen worden.

Reactie van de gemeente:

Het klopt dat in de regels van het ontwerpbestemmingsplan geen onderscheid is gemaakt tussen ‘bestaand’, ‘nieuw’ en ‘beoogd nieuwe uitbreiding’. De bestaande stations vallen ook buiten de regels van dit bestemmingsplan. De bestaande stations zijn reeds in het bestemmingsplan ‘Buitengebied, Berkummerbroekweg 24, 26’ (gemeente Zwolle) gefaciliteerd. Er is in dit ontwerpbestemmingsplan geen fasering opgenomen voor de bouw van de verschillende stations (ofwel: de verschillende fases) in het plangebied, omdat dit niet noodzakelijk is. Wel is het in het kader van de rechtszekerheid noodzakelijk geacht om de landschappelijke inpassing te faseren en te koppelen aan de betreffende fases (uitbreiding 380 kv, nieuw 110kv en beoogd nieuw 110 kv) van deze ontwikkeling. Daardoor is er in de regels bij de ‘voorwaardelijke verplichting landschappelijke inpassing’ een koppeling gemaakt met paragraaf 5.5 van het landschapsplan. Op het moment dat één bepaalde fase van deze ontwikkeling (bijv. de uitbreiding van het 380 kV) is gerealiseerd, dienen uiterlijk 2 jaar na het in gebruik nemen van de betreffende bouwwerken van die fase, die gekoppelde onderdelen van de landschappelijke inpassing (zie daarvoor paragraaf 5.5. landschapsplan) te zijn uitgevoerd. Voor wat betreft batterijopslag wordt verwezen naar de beantwoording hierboven.

2.1.9 Koetunnel / boerderij Hartkamp

Samenvatting zienswijze:
Client Hartkamp heeft ten zuiden van de N340 (onder meer) het boerderij-erf in eigendom. In en om het plangebied heeft hij pacht- en eigendomsgronden, die hij bereikt via de koetunnel onder de N340. Client Den Aalshorst is aldus ook betrokken bij het gebruik van de koetunnel.

De koetunnel is recent gerealiseerd, namelijk bij het aanleggen van de N340. Bij eventueel verlies van de gronden in het plangebied, worden overige ten noorden van de N340 gelegen percelen mogelijk onbereikbaar via de koetunnel. De koetunnel zou dan voor niets zijn gerealiseerd, terwijl de provincie juist op die tunnel inzette om de bedrijfsvoering en belangen van Hartkamp en Den Aalshorst te behartigen. Dat zou ook een forse vernietiging van kapitaal (belastinggeld!) betekenen.

Het ontwerpplan is niet duidelijk over de toekomstige gebruiksmogelijkheden van de tunnel en, in vervolg daarop, de ten noorden van de N340 gelegen gronden van Den Aalshorst en Hartkamp. Uitgaande van een worst-case-scenario zou men, vanuit het zuiden bezien, aan het einde van de koetunnel niet meer verder kunnen. Daar is immers een groenbestemming geprojecteerd die agrarisch gebruik kan beëindigen.

Dit zou betekenen dat Hartkamp slechts circa 8 hectare overhoudt die geschikt is voor de bedrijfsvoering. Dit kan betekenen dat de bedrijfsvoering moet staken. In de ontwerpstukken is dat niet onderzocht, Hartkamp moet voor het ergste vrezen.

Ook in dit perspectief getuigt het ontwerpplan niet van een goede, maar juist van een verkeerde en inefficiënte, ondoelmatige ruimtelijke ordening.

Reactie van de gemeente:
De koetunnel is gerealiseerd als onderdeel van de aanleg van de N340. Op dat moment waren de huidige plannen van TenneT nog niet bekend of in procedure en kon daar

geen rekening mee gehouden worden. Bij de uitwerking van de plannen van TenneT bleek dat het gebied ten noorden van de tunnel nodig is voor de realisatie van de stations. Er zijn momenteel gesprekken tussen TenneT en de gebruikers van de koetunnel gaande. E.e.a. wordt privaatrechtelijk opgepakt als onderdeel van het aankoopproces van de gronden.

De tunnel zelf valt buiten het te ontwikkelen (plan)gebied van het ontwerpbestemmingsplan. De weg, ten noorden van de N340 zal afgesloten gaan worden. De tunnel zal wel toegankelijk blijven voor klein wild. Het klopt dat ten noorden van de N340 een groenbestemming is toegekend. Deze dient ten behoeve van de landschappelijke inpassing. Agrarisch gebruik van deze gronden is dan (overgangsrecht daargelaten) niet meer mogelijk.

Indien indieners de verwachting hebben dat er sprake is of gaat zijn van een beperking en/of staking van de bedrijfsvoering als gevolg van dit plan, kan na de procedure van het bestemmingsplan een verzoek om nadeelcompensatie worden ingediend en/of e.e.a. wordt geregeld in het kader van de aankoop of onteigening van de gronden. Hiervoor wordt tevens verwezen naar het schadebeleid van TenneT. De gemeente heeft met TenneT een overeenkomst gesloten dat eventuele nadeelcompensatie voor rekening van TenneT is.

2.1.10 Bebouwingspercentage

Samenvatting zienswijze:
Binnen de enkelbestemming ‘bedrijf – nutsvoorziening’ geldt een bebouwingspercentage van maximaal 3%. Gelet op de beoogde ontwikkeling en de omvang van de bouwvlakken wekt dit lage percentage enige verbazing. Het ontwerpplan verklaart dit lage percentage niet.

Reactie van de gemeente:
Het bebouwingspercentage van 3% heeft alleen betrekking op gebouwen (centraal dienstengebouw) en niet op bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Binnen het gehele bouwvlak mag dus ergens een centraal dienstengebouw (en eventuele andere gebouwen) gerealiseerd worden, zo lang die 3% niet overschreden wordt.

2.1.11 Boscompensatie

Samenvatting zienswijze:
Delen van het plangebied zijn kennelijk bestemd voor bos c.q. boscompensatie. Uit het ontwerp is niet te herleiden welk bos waar wordt gecompenseerd. Lk verzoek u om dit toe te lichten door in te gaan op de vragen:

- Precies waar wordt bos gecompenseerd?
- Welke bossen worden hier gecompenseerd?
- Betreft dit enkel bossen binnen het plangebied, of ook van daarbuiten?
- Waarom kent het ontwerpplan een natuurbestemming?

Hoe verhoudt die zich tot de groenbestemming, die voor de beoogde landschappelijke inpassing afdoende zou zijn?

Reactie van de gemeente:
De bestemmingsplannen (Zwolle en Dalfsen) bieden voldoende ruimte om het te verwijderen bos te compenseren. Dat wat er verloren gaat, kan ook worden gecompenseerd binnen de plangebieden. Er wordt nieuw bos aangeplant als compensatie, inclusief houtwallen. De vraag welke bossen waar worden gecompenseerd kan niet als zodanig beantwoord worden. Het totaal wordt gecompenseerd in diverse vlakken. Er kan dus niet gesteld worden dat bos A in vlak B wordt gecompenseerd. Voor boscompensatie wordt een aparte procedure gevolgd via een ontheffing Wet natuurbescherming / Omgevingswet bij RVO. Dit gaat buiten het bestemmingsplan om. Deze ontheffing is aangevraagd voor de 2 zuidelijke bosjes, niet voor het bosje onder de HSW220. Ook de toekomstige ontheffing en nog te compenseren bos valt binnen het landschapsplan. Verder wordt verwezen naar paragraaf 5.2 van het landschapsplan. Binnen het plangebied wordt 1,9 ha bos aangeplant. Die dient als compensatie voor de 2,5 ha bos die binnen het plangebied wordt gekapt voor de aanleg van het hoogspanningsstation. De overige houtige gewassen (0,9 ha houtsingel en 0,2 ha griend) worden aangeplant ter compensatie van de resterende 0,6 ha bos en in het kader van landschappelijke inpassing. Het landschapsplan voorziet niet in een compensatieopgave voor andere (TenneT)plannen buiten dit plangebied. Daarom is ook het landschappelijk inpassingsplan voor de loods buiten de plancontour gelegen.

De bestemming ‘Natuur’ ligt alleen op grondgebied van de gemeente Dalfsen. Binnen de gemeente Zwolle is gekozen voor de bestemming ‘Groen’. Dit heeft te maken met de standaard (uniforme) regels die binnen de betreffende gemeentes worden gehanteerd. Binnen zowel de bestemming ‘Natuur’ (Dalfsen) als de bestemming ‘Groen’ (Zwolle) kan de landschappelijke inpassing gerealiseerd en in stand gehouden worden.

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan. Wel wordt opgemerkt dat het landschapsplan als gevolg van een ambtshalve wijziging op kleine onderdelen is aangepast ten opzichte van het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen.

2.1.12 Ondergrondse leiding

Samenvatting zienswijze:
In het bestemmingsplan 'Buitengebied Dalfsen' is ter hoogte van hoogspanningsmast ZL-MEE-380-2 in het traject Zwolle - Meeden (achter De Hooislagen 5) een functieaanduiding 'specifieke vorm van leiding - ondergrondse verbinding' bestemd. Die leiding start ter hoogte van die hoogspanningsmast en nadert het plangebied en daarmee de grond van cliënten.

In het ontwerpplan wordt aan die ondergrondse leiding dan wel de daartoe vastgestelde functieaanduiding geen aandacht besteed. Ik verzoek u om toe te lichten welke leiding dat betreft en hoe of (en zo ja: hoe) die in het plangebied zou moeten worden geregeld (dit geldt overigens ook indien het bestemmingsplan niet wordt vastgesteld).

De website webkaart.hoogspanningsnet.com vermeldt bij deze mast een en ander over de aanwezige verbindingen in genoemde mast. Klopt die informatie?
Die website vermeldt bij de betreffende 'ondergrondse kabel' onvolledige informatie, daarop kan het ontwerpplan logischerwijs niet zijn gebaseerd.

Reactie van de gemeente:
Er wordt in de zienswijze gerefereerd aan het vastgestelde bestemmingsplan ‘Buitengebied Dalfsen’ van de gemeente Dalfsen. Dit is niet het bestemmingsplan dat nu voorligt en waarop zienswijzen mogelijk kunnen worden ingebracht. Het betreft hier een bestaande ondergrondse 110kV hoogspanningsverbinding. In het ontwerpbestemmingsplan wat nu voorligt wordt de bestaande bovengrondse hoogspanningsverbinding (die voor een klein deel over bovengenoemde ondergrondse hoogspanningsverbinding loopt) verplaatst. Dit is met dubbelbestemmingen geregeld. De overige bestemmingen uit voorgaande bestemmingsplannen blijven van toepassing op deze gronden.

2.1.13 Anterieure overeenkomst

Samenvatting zienswijze:
Namens cliënten verzoek ik u om mij toe te sturen de met TenneT gesloten anterieure overeenkomst inclusief zakelijke beschrijving.

Reactie van de gemeente:
Via een Woo-verzoek is gevraagd om de gehele zakelijke inhoud van de overeenkomst toe te sturen. Deze wordt/is dan ook met alle andere aangevraagde stukken die betrekking hebben op het ontwerpbestemmingsplan geanonimiseerd toegezonden.

2.1.14 Ontsluitingsfunctie Berkummerbroekweg

Samenvatting zienswijze:
De Berkummerbroekweg is in het bestemmingsplan ‘Buitengebied – Haerst, Tolhuislanden’ voorzien van een verkeersbestemming met een dubbelbestemming voor (bovengrondse) hoogspanning. In het ontwerpplan is wel een dubbelbestemming voor hoogspanning weergegeven, maar geen verkeersbestemming. Die dubbelbestemming is als zodanig zichtbaar op www.ruimtelijkeplannen.nl, maar op omgevingswet.overheid.nl / regels op de kaart is sprake van een ‘bestemmingsvlak’ voor de hoogspanning (dus geen dubbelbestemming).

De ontsluiting van de percelen ten noorden en ten zuiden van de Berkummerbroekweg dient gegarandeerd te worden, via de Berkummerbroekweg.

Reactie van de gemeente:
De informatie op www.ruimtelijkeplannen.nl en op omgevingswet.overheid.nl is hetzelfde. Het betreft een dubbelbestemming. Voor de gronden waarop in het ontwerpbestemmingsplan alleen een dubbelbestemming is opgenomen, geldt op grond van artikel 15.1 een ‘Van toepassing verklaring’, waarin is geregeld dat onderliggende bestemmingsplannen van toepassing blijven. De ontsluiting van de percelen via de Berkummerbroekweg blijft gegarandeerd.

2.1.15 Ontsluiting agrarisch terrein in ontwerpplan gemeente Dalfsen

Samenvatting zienswijze:

De ontsluiting van de in het plandeel van de gemeente Dalfsen gelegen agrarische percelen behoeven nadere aandacht.

Het betreft dit terrein (uitsnede p.18 landschappelijk inpassingsplan):

Kennelijk is beoogd om dit agrarische terrein te ontsluiten via een ten westen van de 'Loods opslag' nieuw te realiseren pad. Echter omdat dat pad niet in het plangebied is bestemd rijst de vraag wie dat nieuwe pad realiseert en wie dat bekostigt.

Een andere ontsluiting van dit terrein is onmogelijk gemaakt via nieuw te realiseren 'natuur', en 'groen' en een (meer westelijk gelegen) 'nieuwe watergang'. Is dat een bewuste keuze?

Reactie van de gemeente:
Er is reeds een ontsluiting aanwezig ten oosten van de loods (achter de loods langs). Via deze bestaande ontsluiting zijn de agrarische percelen op grondgebied van Dalfsen te bereiken. Deze ontsluiting is in het vigerende bestemmingsplan reeds mogelijk.

2.1.16 Participatie

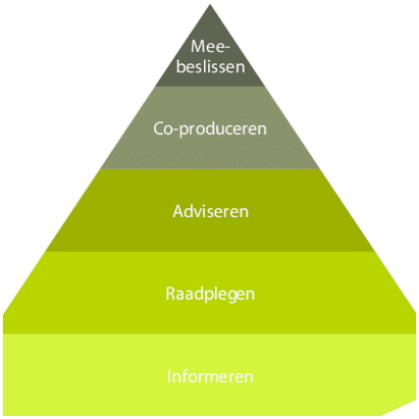
Samenvatting zienswijze:
Het plan wordt niet gedragen in het plangebied en de omgeving. Dat komt mede doordat initiatiefnemer TenneT focust op haar eigen plan. Belangen van anderen zoals cliënten worden hooguit aangehoord, niet gehoord. Dat is geen unicum, het is een landelijke klacht zoals mede blijkt uit het NOS-artikel d.d. 24 januari 2024 'TenneT steeds vaker in de clinch met grondeigenaren' (bijlage 2). In het ontwerpplan wordt dit nota bene bevestigd doordat in het kader van 'participatie' blijkens bijlage 18 bij de toelichting volstaan zou kunnen worden met overleg met omwonenden (en dan slechts 2 overlegmomenten).

Eigenaren binnen de plangrens worden - anders dan 'omwonenden' - slechts "geïnformeerd", in de bewoordingen van par. 5.2.1 van de toelichting. Van overleg, laat

staan van participatie, volgens die tekst geen sprake. Die tekst sluit overigens aan bij de praktijk die cliënten ervaren.

Cliënten menen stellig dat dit niet in lijn is met beginselen van participatie die u als bevoegd gezag als criterium aan zou behoren te leggen.

Reactie van de gemeente:

Bovenstaande driehoek geeft de mogelijke vormen/mate tot participatie weer. Informeren is de laagste trede in de participatie driehoek. Dit geldt voor alle projecten van TenneT. Bij het hoogspanningsstation in Zwolle heeft TenneT omwonenden en grondeigenaren geraadpleegd (tweede trede) met betrekking de Landschappelijke inpassing. Via de projectatlas (DON kabels west) heeft TenneT omwonenden en grondeigenaren geraadpleegd over omgevingsinformatie. TenneT heeft in meerdere bewonersbrieven de omwonenden (ook bewoners aan de zuidzijde van de provinciale weg die belangen hebben in het gebied) en grondeigenaren opgeroepen mee te doen met de landschapsateliers. Uiteindelijk hebben vier huishoudens/adressen zich opgegeven en meegedaan.

Het is de keuze van omwonenden en grondeigenaren zelf geweest om al dan niet aan deze participatieavonden/-ateliers deel te nemen. Gemeente en provincie zijn adviserende partijen in deze driehoek en de gemeenten Dalfsen en Zwolle zelfs co-producenten en meebeslissers (zij beslissen over bestemmingsplan).

Daarnaast is en wordt uitgebreid gesproken met grondeigenaren over de aankoop van gronden.

2.1.17 Voortgang

Samenvatting zienswijze:
Indien u aanleiding ziet om het plan door te zetten geldt het volgende. Het ter visie gelegde ontwerpplan is onvoldoende duidelijk en onvoldoende onderbouwd om als ontwerp in de zin van de wet te kunnen spreken. Er zou een nieuw ontwerp ter visie moeten worden gelegd, voorzien van duidelijke toelichting en onderbouwingen, zodat cliënten daarop kunnen reageren.

Reactie van de gemeente:

Wij zijn van mening dat er een voldoende duidelijk, afgebakend en onderbouwd ontwerpbestemmingsplan ter inzage is gelegd en zien geen aanleiding om een nieuw ontwerp ter inzage te leggen.

2.1.18 Slot

Samenvatting zienswijze:
Ik verzoek u om een overleg waarbij het voorgaande nader kan worden toegelicht. Kunt u mij daartoe voorzien van een aantal datumvoorstellen?

Reactie van de gemeente:
Deze zienswijze wordt voor kennisgeving aangenomen.

2.1.19 Advies

1. De ingekomen zienswijze is tijdig ontvangen. Wij stellen daarom voor om reclamant in haar zienswijze te ontvangen.
2. Voorgesteld wordt om gedeeltelijk tegemoet te komen aan de zienswijze van A&S Advocaten.

Ambtshalve:

3. In paragraaf 3.7.9 van de toelichting van het bestemmingsplan wordt een extra alinea toegevoegd m.b.t. magneetveeldzones (in het algemeen en niet alleen i.r.t. ProRail): *Voor magneetvelden zijn geen wettelijke limieten. Wel is er op Europees en nationaal niveau beleid waarin de mate van blootstelling aan magnetische velden worden aanbevolen. In de Europese Richtlijn 1999/519/EC wordt blootstelling van de bevolking aan een magneetveldsterkte van meer dan 100 microtesla afgeraden. Die limiet geldt voor alle hoogspanningsverbindingen. Bij de hoogspanningsverbindingen van TenneT wordt nergens op voor publiek toegankelijke plaatsen deze blootstellingslimiet overschreden. In Nederland geldt vanaf 2005 een voorzorgbeleid voor magnetische velden bij bovengrondse hoogspanningsverbindingen. Dat voorzorgbeleid is per april 2023 aangepast en is een advies van het ministerie van EZK aan de bevoegde gezagen voor de ruimtelijke ordening (rijksoverheid, provincies en gemeenten) en netbeheerders. Dit om zo veel als redelijkerwijs mogelijk is, te voorkomen dat burgers (volwassen en kinderen) langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden die afkomstig zijn van de elektriciteitsinfrastructuur. Een magneetveldzone is een gebied waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger kan zijn dan 0,4 microtesla. Net als voorheen volgt TenneT dit advies. TenneT heeft in april 2024 berekeningen gemaakt voor de 0,4 microtesla-contour (magneetveldzone) voor de aanpassing van de hoogspanningslijnen ZYV-HSW220 en ZL-MEE380. De resultaten hiervan zijn opgenomen in de Notitie Magneetveldberekeningen voor de lijnreconstructie ZL-MEE380 en ZYV-HSW220. Deze notitie is opgenomen in bijlage 16. Geconcludeerd kan worden dat de aanwezige woningen in de omgeving buiten de magneetveldzone van de aangepaste lijndelen vallen. De aanpassingen van de lijnen hebben geen nadelige gevolgen op gevoelige bestemmingen in de omgeving.*

4. Daarnaast wordt in de bijlagen van de toelichting de nieuwe bijlage 16 “Notitie magneetveldzone ZL-MEE380 ZYV-HSW220” toegevoegd. De bijlagen die hierna komen zijn vernummerd.

2.2 Tethys Energy Storage B.V.

2.2.1 Aanleiding zienswijze

Samenvatting zienswijze:
Op 19 december 2023 heeft de gemeente Dalfsen in het gemeenteblad 2023, 540727 onder ruimtelijke plannen een herziening van het bestemmingsplan aangekondigd door ter inzagelegging van een ontwerp bestemmingsplan. Met dit plan wordt de ontwikkeling mogelijk gemaakt voor de uitbreiding van het bestaande 110-220-380 kV hoogspanningsstation Hessenpoort inclusief benodigde inlussingen op het hoogspanningsnetwerk. Voor Dalfsen houdt dit plan onder andere in dat de hoogspanningslijnen wijzigen, en dat een mast ten behoeve van hoogspanningskabels kan worden toegevoegd en een mast kan worden verplaatst. De inlussingen en de uitbreiding van het hoogspanningsstation overschrijden de gemeentegrens en lopen deels over het grondgebied van de gemeente Dalfsen.
Tegelijkertijd wordt voor deze ontwikkeling ook een bestemmingsplan ter inzage gelegd in de gemeente Zwolle die aansluit op het bestemmingsplan van Dalfsen.

Tethys Energy Storage B.V. (Tethys) reageert als grootaandeelhouder van Hessenpoort opslag systeem B.V. graag op het ontwerp bestemmingsplan middels deze zienswijze. Voor zover vereist dient voor Tethys in deze zienswijze ook telkens Hessenpoort opslag systeem B.V. gelezen te worden. Tethys werkt samen met grondeigenaar Landgoed Den Aalshorst (hiema: het Landgoed) en heeft in 2023 een aantal malen met TenneT gesproken over het initiatief van TenneT en van Tethys/ Den Aalshorst.

Vooraf benadrukken we graag dat Tethys heeft als doel om tot een optimale balans te komen in het gebied op basis van constructief en oplossingsgericht overleg.

Reactie van de gemeente:
Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen. Een inhoudelijke reactie op de zienswijze volgt puntsgewijs hieronder.

2.2.2 Tethys Energy Storage

Samenvatting zienswijze:
Tethys ontwikkelt duurzame grootschalige energieopslag projecten en is partner van groene investeerders, elektriciteitsbedrijven, nationale en lokale overheden en publieke belanghebbenden. Zo werkt Tethys samen met het Landgoed en is het grootschalige batterij project van Tethys (via Hessenpoort opslag systeem B.V.) voorzien op gronden in eigendom van het Landgoed, vlakbij het TenneT station. De uitbreidingen van het hoogspanningsnet zijn eveneens deels voorzien op of over gronden van het Landgoed. Tethys is een belanghebbende in deze situatie vanwege de mogelijke impact van de hoogspanningsactiviteiten op de mogelijkheden die Tethys en het Landgoed hebben voor het benutten van gronden voor energieopslag.

Tethys blijft vanzelfsprekend graag in gesprek met TenneT en gemeenten om tot voorwaarden te komen die voor alle partijen werkbaar zijn. Deze zienswijze heeft onder meer betrekking op het onderdeel “Artikel 6 Leiding – Hoogspanningsverbinding’’ van het ontwerpplan.

Wij hopen en vertrouwen erop met deze zienswijze onze visie duidelijk hebben kunnen overbrengen. Het is voor ons van groot belang om met TenneT te overleggen over de vormgeving van de energieopslag. Daarvoor zijn wij gebaat met extra tijd. Ons verzoek aan u is dan ook om het definitieve besluit nog niet op te leggen, zodat er ruimte is om eventuele aanpassingen door te kunnen voeren.

Reactie van de gemeente:
Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen. Een inhoudelijke reactie op de zienswijze volgt puntsgewijs hieronder.

2.2.3 Verzoek tot aanhouden definitieve besluitvorming

Samenvatting zienswijze:
Tethys, Den Aalshorst en TenneT hebben enkele gesprekken gevoerd over het benutten van de agrarische gronden ten oosten van het 380 kV station. Deze grond is van het Landgoed en Tethys ontwikkelt in overleg met het landgoed een grootschalige batterijopslag. De toegankelijkheid van de resterende agrarische gronden is als gevolg van de doorsnijding door de nieuwe provinciale weg na uitbreiding van TenneT naar verwachting te beperkt. Hierdoor zullen deze -in beginsel agrarische- gronden niet meer realistisch voor agrarische doeleinden kunnen worden gebruikt maar bijzonder geschikt, zowel vanuit de inzetmogelijkheden van de grand als vanuit ruimtelijk oogpunt, voor een opslaginstallatie.

Het Landgoed heeft in de eerdere gesprekken aangegeven in de basis bereid te zijn mee te denken over de hoogspanningsuitbreiding en ook toestemming te willen leveren voor hoogspanning op de gronden, mits de voorwaarden acceptabel zijn voor het Landgoed en samengaan met de ontwikkeling van batterijopslag. Ondanks een aantal constructieve overleggen met TenneT zijn de afspraken hiervoor tussen TenneT, Landgoed en Tethys nog niet vastgelegd. Het is dan ook niet zorgvuldig om reeds tot besluitvorming over de uitbreiding van het hoogspanningsstation te besluiten. Wij verzoeken u graag de besluitvorming op te schorten tot de genoemde afspraken zijn vastgelegd.

Reactie van de gemeente:
Batterijopslag maakt geen onderdeel uit van voorliggend plan. Daarover heeft ook nog geen besluitvorming plaatsgevonden door de gemeente. Indien gemeente batterijopslag mogelijk wenst te maken, dan zal hiervoor een aparte planologische procedure doorlopen worden.

2.2.4 Verzoek tot overleg over batterijopslag

Samenvatting zienswijze:
Aanvullend willen we graag onder de aandacht brengen dat het verleggen van de bestaande 380 kV bovengrondse verbinding is voorzien ter plaatse van de gronden die

voor de opslag geschikt en bedacht zijn. Dit is ook besproken in overleg tussen Tethys, Landgoed en TenneT. Graag verzoeken wij u dan ook in gesprek te gaan over de toekomstige bovengrondse verbinding aangaande de plek en over de technische uitvoering aangezien er mogelijkheden zijn een groot ruimtebeslag door de verbinding te beperken.

Reactie van de gemeente:
Zie beantwoording onder punt 2.2.3.

2.2.5 Bereidheid om mee te denken

Samenvatting zienswijze:
Graag benadrukken we dat Tethys, en wij verwachten het Landgoed eveneens, meer dan bereid is om mee te denken aan de plannen van TenneT. Zorgvuldige besluitvorming is in onze ogen mogelijk als de uitwerking van de verschillende plannen zijn afgestemd en de afspraken daartoe zijn vastgelegd.

Reactie van de gemeente:
Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen. Zie tevens de beantwoording onder 2.1.16.

2.2.6 Advies

1. De ingekomen zienswijze is tijdig ontvangen. Wij stellen daarom voor om reclamant in haar zienswijze te ontvangen.
2. Voorgesteld wordt om niet tegemoet te komen aan de zienswijze Tethys Energy Storage.

2.3 Bewoners Hooislagen 3, Dalfsen

2.3.1 Aanleiding zienswijze

Samenvatting zienswijze:
Hierbij maak ik onze zienswijze kenbaar met betrekking tot het Ontwerpbestemmingsplan Chw bestemmingsplan Buitengebied gemeente Dalfsen, 25e herziening, Hoogspanningsmasten.

Wij zijn woonachting aan de Hooislagen 3 te Dalfsen en wonen sinds 1982 op deze locatie. In de omgeving is afgelopen jaren al veel veranderd. Ook de aankomende jaren zijn er nog veel plannen in ontwikkeling zoals windmolens, uitbreiding van industrie maar ook de toenemende vraag aan energie waarvoor nu de hoogspanningsstations en -masten moeten worden aangepast.
Het voorgenomen plan en plangebied grenst aan onze locatie. Wij verwachten zowel tijdens de aanlegfase als in definitieve gebruiksfase een grote verslechtering van ons woon- en leefklimaat en een aantal ontoelaatbare risico's op onze leefomgeving, onze gezondheid en dierenwelzijn. Voor de volledigheid zien wij ons woon- en leefklimaat zowel binnen als buitenhuis, in en op ons erf en bedrijf. Wij, ons gezin, willen gezond en veilig oud worden. De voorgenomen ontwikkeling met de gevolgen daarvan maken dit

zeer onzeker omdat er onvoldoende is aangetoond dat de situatie voor ons gelijkwaardig blijft.

Wij gaan in op de verschillende aspecten en houden hierin zoveel mogelijk de opbouw van de planomschrijving aan zoals deze is gepubliceerd:

In de paragraaf Milieu 3.7 zijn een aantal aspecten benoemd waarbij wij grote zorgen hebben en niet zorgvuldig en voldoende zijn beschreven.

Reactie van de gemeente:
Wij zijn van mening, zoals onderbouwd in de Toelichting van het bestemmingsplan, dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor omwonenden. Het valt niet uit te sluiten dat indiener tijdens de aanlegfase enige hinder zou kunnen ondervinden van bouwwerkzaamheden. Het bestemmingsplan is echter niet het juiste instrument om hier tegen te ageren.

2.3.2 Bodemkwaliteit en archeologie

Samenvatting zienswijze:
Er worden een aantal risico's aangemerkt ten aanzien van de bodemkwaliteit. Er is een bureauonderzoek gedaan maar tevens worden er een aantal verdachte aspecten benoemd welke kunnen zorgen voor verontreinigen. Genoemd worden bijvoorbeeld de hoogspanningsmasten, maar ook wordt er verwacht dat het spoor en het terrein verontreinigd zijn. Er is tevens geen Pfas onderzoek uitgevoerd. Hiermee wordt de conclusie getrokken dat er geen nader onderzoek hoeft te worden uitgevoerd. Dit vinden wij een onjuiste conclusie en vanuit zorgvuldigheid zou een overheid dit juist wel moeten eisen. Ook de Omgevingsdienst IJsselland benoemd dit aspect als een voorlopige conclusie. Dit zien wij als een tekortkoming.

Daarnaast dient er nog onderzoek uitgevoerd te worden naar archeologie. Er zijn op delen hogere verwachtingswaarden. Ook op gebied van zorgvuldigheid zien wij hierin een tekortkoming dat dit niet is onderzocht.

Reactie van de gemeente:
Wat betreft het aspect ‘bodem’ het volgende. Het verkennend bodemonderzoek is uitgevoerd volgens de NEN5740 en Toetsingskader Handelingskader voor Pfas is gehanteerd. In het veldonderzoek zijn zes deellocaties, een kabeltracé en een drietal dammen meegenomen. Verder zijn er terreindelen die niet zijn onderzocht in verband met betredingstoestemming of OO. Deze terreindelen kunnen in een later stadium, wanneer deze aspecten zijn weggenomen, alsnog milieukundig onderzocht worden.

Wat betreft het aspect ‘archeologie’ het volgende. Er is een archeologisch vooronderzoek verricht. Dit onderzoek zit als bijlage 2 bij het ontwerpbestemmingsplan. De conclusie van dit vooronderzoek is dat er (voor het plandeel in Zwolle) een lage verwachting geldt. Ook in het geldende bestemmingsplan ligt hier al geen dubbelbestemming (meer) op. Nader onderzoek naar het aspect ‘archeologie’ is dan ook niet nodig en voldoende onderbouwd.

2.3.3 Ecologie

Samenvatting zienswijze:
Vanuit de ecologische onderzoeken wordt geconcludeerd dat er een aantal beschermde soorten aanwezig zijn danwel er een mogelijke verblijfsplaats is in het plangebied. Onder andere de steenmarter, buizerd (nest), vleermuizen en een modderkruiper. Dit betekent dat naast de soorten zelf ook de verblijfsgebieden zoals sloten, bosgebieden en foerageergebieden beschermd zijn.
Er is nog geen ontheffing verleend en hier moet nader onderzoek naar gedaan worden. Er moet dan mogelijk ook een activiteitenplan opgesteld worden waarin mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld worden. Er is veel onzekerheid of de ontheffing verleend wordt. De uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is dan ook onvoldoende zeker gesteld.

Het plan ligt gedeeltelijk binnen de hoofdgroenstructuur. Voor het kappen van deze beschermde houtopstanden wordt een omgevingsvergunning aangevraagd. De gekapte houtopstanden worden elders binnen het plangebied herplant conform het landschapsplan. Het is echter onduidelijk in welke mate deze worden gecompenseerd en of deze voldoen.

Reactie van de gemeente:
Het klopt dat er (mogelijk) beschermde soorten in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Deze zijn in beeld. Momenteel loopt voor het zuidelijke bosje (t.b.v. het 380 kV station) een ontheffingsaanvraag (bij de RVO) voor het verblijf van een steen-/boommarter en het buizerdsnest. Hier zijn aanvullende onderzoeken naar gedaan (door Antea). Vleermuizen zijn hier niet aangetroffen (geen essentiële functie als verblijven of vliegroutes). Voor de buizerd en de marters worden compenserende maatregelen getroffen in de directe omgeving in de structuren die aanwezig blijven. Het zuidwestelijke bosje zal ook gekapt worden, maar moet nog nader onderzocht worden naar de functie voor marters en daar is nog een potentieel beschermd nest aanwezig dat aanvullend bekeken moet worden voordat de kap plaatsvindt. Hier kan mogelijk nog een vergunningplicht uitrollen. Tevens worden mogelijk op een aantal locaties nog sloten aangepast die mogelijk geschikt zijn voor de grote modderkruiper. Ook deze sloten hebben we in beeld en moeten bij demping inderdaad nog nader beschouwd worden. Als er uitsluitend sprake is van dammen en duikers zal het areaal aan leefgebied niet dusdanig afnemen dat er negatieve effecten op de lokale populatie. Dan zijn mitigerende maatregelen voldoende om uit de vergunningsplicht te blijven. Dit hangt dus af van wat er precies gaat gebeuren in en aan de bredere watergangen. Dat is nog niet exact bekend. Zie tevens de oplegnotitie die als bijlage bij het bestemmingsplan zit.
Zie daarnaast tevens paragraaf 5.2 van het landschapsplan:
- Het bos wordt gecompenseerd binnen de contouren “oppervlakte nieuwe houtige gewassen”
- Binnen het plangebied wordt 1,9ha bos aangeplant. Dit dient als compensatie voor de 2,5 ha bos die binnen het plangebied wordt gekapt voor de aanleg van de installatie van TenneT. De overige houtige gewassen (0,9 ha houtsingel en 0,2 ha griend) wordt aangeplant ter compensatie van de resterende 0,6 ha bos en in het kader van landschappelijke inpassing.

Tot slot, de vraag of voor de uitvoering van het plan nadere ontheffingen op grond van de Wet natuurbescherming nodig zijn, en zo ja, of die ontheffingen kunnen worden

verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Wel dient bij de vaststelling van het bestemmingsplan aannemelijk te zijn dat de Wet natuurbescherming geen belemmering vormt voor de uitvoering van het bestemmingsplan. In de Toelichting van het bestemmingsplan is hier op ingegaan.

2.3.4 Geluid en bedrijvigheid

Samenvatting zienswijze:
Door de uitbreiding van het hoogspanningsstation en het verhogen van de activiteit vindt er een toename van geluid plaats. Er wordt aangegeven dat het hoogspanningsstation op grond van de Wet geluidhinder een zogenaamde ‘grote lawaaimaker’ is. Daarnaast is er sprake bij een hoogspanningsstation (transformatoren) van laagfrequent geluid.

In de berekeningen wordt aangegeven dat op onze locatie het geluid toeneemt. Tevens in relatie tot de beoordeling van het laagfrequent geluid zijn de verwachtingen op onze locatie het hoogste.

In de beoordelingen wordt aangegeven dat op onze locatie een hogere geluidszone van toepassing is, ten gevolge van het huidige transformatorstation, en dat dit is vastgelegd in het vigerende bestemmingsplan. Een dergelijke zonering is ons niet bekend en graag zouden we dit aangetoond willen zien.

Ten aanzien van laagfrequent geluid vindt er een beoordeling plaats welke in ons geval tegen de referentiewaarde zit. Echter is dit gebaseerd op een verschil tussen de binnen- en buitenwaarde op basis van een Deens onderzoek. Dit is mede afhankelijk van het type en gevel (isolatie) van de woning. Ook zijn er andere methoden zoals het NSG-richtlijnen te hanteren. Juist in ons geval kunnen de waarden verschillen omdat de uitgangspunten anders zijn en dit moet naar ons idee per situatie onderzocht worden en maatwerk zijn. Ook het risico van geluid wordt door de Omgevingsdienst IJsselland onderkend. Gezien deze kleine onder-/overschrijdingen t.o.v. van de toelaatbare referentiewaarden vinden wij dat er onvoldoende is aangetoond dat geluidshinder op onze locatie in de nieuwe situatie is uitgesloten. Het plan behelst ook het vervangen en verplaatsen van een bovengrondse en een ondergrondse leiding. De capaciteiten van deze leidingen worden verhoogd waardoor er een andere situatie ontstaat. De leidingen kunnen hogere geluiden produceren. Deze effecten en de gevolgen hiervan zijn naar onze mening niet meegenomen in de berekeningen waardoor deze niet volledig zijn. Op grond van deze punten kan niet de conclusie getrokken worden dat er, aan de hand van het onderzoek uitgevoerd door Peutz, sprake is van een toelaatbare en inpasbare situatie.

Reactie van de gemeente:
In de zienswijze wordt gesteld dat op de locatie van indiener reeds een geluidszone is vastgesteld ten gevolge van het huidige transformatorstation. Deze geluidszone is vastgesteld in het kader van de Wet geluidhinder en vastgelegd in het vigerende bestemmingsplan. Voor zover de zone op grondgebied van Dalfsen ligt, wordt verwezen naar de beantwoording van de gemeente Dalfsen.

Uit het akoestisch onderzoek volgt dat de geluidzone voor het hoogspanningsstation aangepast moet worden. In noordelijke, westelijke en zuidelijke richting wordt een uitbreiding voorzien. In oostelijke richting (dat is de richting van indiener) zal de zone worden verkleind. Hierdoor wordt de woning van indiener planologisch meer beschermd tegen geluid. Dit blijkt uit figuur 6.1 van het akoestisch onderzoek. De nieuwe geluidzone is wel vastgelegd in voorliggend (ontwerp)bestemmingsplan.

De NSG-richtlijn is niet van toepassing. Dit betreft de gehoordrempel van laagfrequent geluid. De NSG geeft aan dat het geen richtwaarde is maar dat men wel aan de hand van de gehoordrempel kan beoordelen of mensen het laagfrequente geluid zouden kunnen horen. Zie hiervoor de verschillende uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder: RvS) waarin de RvS zich heeft uitgesproken dat de Vercammen-curve een geaccepteerde methode kan worden gebruikt voor het beoordelen van het optreden van hinder als gevolg van het optreden van laagfrequent geluid. De laagfrequente geluidniveaus binnen de woningen zitten ruim onder de Vercammen-curve. Hierbij wordt gebruik gemaakt van Deens onderzoek waarin voor een groot aantal woningen de geluidwering proefondervindelijk is vastgesteld. Daarbij een veilige marge aangehouden als het gaat om het verschil tussen binnengeluidniveau en buitengeluidniveau. Dit is ook toepasbaar voor de Nederlandse situatie. Onderzoek per gevel is mogelijk maar is hier niet relevant omdat het geluid van de assets ruim onder de Vercammen-curve zit. Een onderzoek per gevel zal niet tot een andere conclusie leiden.

De geluideffecten van de lijnen zijn niet in het akoestisch onderzoek meegenomen daar de geluidzone uitsluitend betrekking heeft op het transformatorstation. Daarbij kan worden opgemerkt dat het knetteren van de lijnen onder invloed van natte weeromstandigheden afhankelijk is van het spanningsniveau en niet van de stroomsterkte (de capaciteit). De spanning over de lijnen zal niet wijzigen en daardoor ook niet het geluid van de lijnen. Zie hiervoor de uitspraak 202101817/1/R3 (Bolsward).

Het akoestisch onderzoek zal met betrekking tot maximale geluidniveaus en laagfrequent geluid wel worden aangepast. De toelichting op deze onderwerpen wordt aangevuld in het akoestisch onderzoek.

2.3.5 Luchtkwaliteit

Samenvatting zienswijze:
Zoals wij ook in de bewonersavonden hebben aangegeven hechten wij veel waarde aan luchtkwaliteit. Dit met name voor het welzijn van ons pluimvee. Door het realiseren van water kan dit andere vogelsoorten aantrekken en ziektes met zich meebrengen. Dit zou dan ook zo ver mogelijk van ons perceel af gerealiseerd moeten worden.
De afgelopen jaren is er sprake van toenemend verkeer op de Hooislagen. Dit brengt een groot risico met zich mee voor ons pluimvee. Door de toename van het verkeer kunnen ziektes overspringen op en richting het bedrijf. Mocht zich een uitbraak voordoen van bijv. vogelgriep kan dit gevolgen hebben voor onze bedrijfsvoering. Hier dient rekening mee gehouden te worden en is nu niet benoemd.

Reactie van de gemeente:

Het zorgpunt is bekend en juist hierom is het profiel van de nabijgelegen Steenwetering ongewijzigd gebleven. Daarnaast is in het landschapsplan rekening gehouden met dit aspect. Zo is de hoeveelheid (groot) open water zo veel als mogelijk beperkt, is de te realiseren nieuwe watergang (langs de grondwal) zo ver als mogelijk gesitueerd ten opzichte van het agrarisch bedrijf. Er liggen reeds bestaande watergangen tussen het plangebied en het agrarisch perceel, die dichterbij liggen dan de compenserende watergang. Daarnaast wordt er tevens ingezet op ‘droge’ natuur, zoals kruidrijk grasland, ruigte en struweel. Het areaal voedselrijk grasland zal afnemen. De verwachting is dat specifiek voor watervogels het gebied minder aantrekkelijk gaat worden na realisatie van het landschapsplan.

De reeds ervaren toename van verkeer op de Hooislagen is niet het gevolg van voorliggend plan. De toename van verkeer als gevolg van voorliggend plan is zeer beperkt.

2.3.6 Milieuzonering

Samenvatting zienswijze:
Vanuit de VNG Milieucategorie 5.1. is aangegeven dat er sprake is van ‘gemengd gebied’. Voor ‘gemengd gebied’ geldt een richtafstand van 300 meter. Er wordt gesteld dat de dichtstbijzijnde woning binnen een afstand van circa 300 meter van de rand van het station liggen. Echter als wij de grens van het plangebied aanhouden zit onze locatie op ca. 200 meter. Er moet dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat gemotiveerd worden. Daarnaast moet ter motivering m.b.t VNG- richtafstanden met kwantitatief onderzoek vanuit het milieuspoor worden aangevuld, om daarmee ook (of alsnog) een acceptabel woon- en leefklimaat te kunnen betogen.

Vanuit de onderzoeken zijn er verwachtingen voor de aanwezigheid van niet gesprongen explosieven. Hier moet nog nader onderzoek gedaan worden om het verdachte gebied af te bakenen. Dit is nog onvolledig onderzocht en dient vanuit zorgvuldigheidsprincipe nader onderzocht worden.

Reactie van de gemeente:
In het akoestisch onderzoek is, juist vanwege het feit dat de dichtstbijzijnde woning binnen een afstand van 300 meter van het hoogspanningsstation ligt, onderzoek gedaan naar de inpasbaarheid en toelaatbaarheid van het hoogspanningsstation. Hiermee is dan ook kwantitatief onderzoek uitgevoerd. De conclusie van dit onderzoek is dat er sprake is van een toelaatbare en inpasbare situatie.

Het nader onderzoek naar niet gesprongen explosieven kan op dit moment nog niet plaatsvinden, omdat het plangebied deels bebost is en/of omdat gronden nog niet betreden kunnen/mogen worden. Dit nader onderzoek komt dan ook bij vergunningverlening aan de orde.

2.3.7 Stikstof (ecologie)

Samenvatting zienswijze:
Er wordt aangeven dat het plan geen significant effect heeft op de Natura 2000-gebieden ten opzichte van de feitelijke en planologisch legale situatie. Hiervoor heeft er

een toetsing plaats gevonden aan de hand van een Aerius-berekening. Er wordt uitgegaan van interne saldering middels de inzet van de rechten op de huidige bestemming van de gronden.

Wij zien hier een aantal punten waarop gesteld kan worden dat dit niet mogelijk is:

1. Naar mening kan deze ruimte niet ingezet worden omdat deze gronden en grondrechten niet in bezit zijn van TenneT. De gronden moeten eerst in bezit zijn, voordat deze ingezet kunnen worden. Hierdoor is het niet mogelijk het bestemmingsplan te wijzigen danwel vast te stellen omdat niet aangetoond kan worden dat deze ruimte ook beschikbaar zal zijn.
2. Tevens merken wij op dat in de Aerius-berekeningen de stikstofruimte uit de referentie elke jaar opnieuw wordt benut. Als de bestemming is gewijzigd en hiervoor de ruimte is gesaldeerd voor dit doel dan kan deze naar onze mening maar één maal ingezet worden voor de totale ontwikkeling. In dit geval wordt deze jaarlijks gebruikt waardoor de ruimte niet meer beschikbaar is aangezien de referentiesituatie is gewijzigd na het eerste jaar.
3. In de emissieberekening is een gebruiksnorm van 320 kg/ha/jaar gehanteerd. In het rapport wordt aangegeven een gebruiksnorm van 170 kg/ha/jaar te hanteren. Deze laatste is overeenkomstig met de referentiesituatie. Waarom er dan een referentie van 2024 gehanteerd wordt is ons niet duidelijk. Dit bevestigt ook het feit dat de gronden nog niet in bezit zijn, er een referentiesituatie is en nog niet duidelijk is welke toekomstige normen gehanteerd moeten worden. Deze kunnen veel lager zijn in de toekomst.
4. Er worden een aantal werkzaamheden niet meegenomen in de aanlegfase. Het verleggen en verplaatsen en slopen van de leidingen is niet in de onderdelen / deelprojecten opgenomen. De werkzaamheden zijn onvolledig beschreven en zouden in de berekeningen toegevoegd moeten worden.

Dit zorgt ervoor dat er niet aangetoond kan worden dat er geen significante effecten kunnen optreden op Natura 2000-gebieden. Het plan is op dit punt dan ook niet uitvoerbaar.

Reactie van de gemeente:
Deze zienswijze wordt puntsgewijs beantwoord.

1. Voor de berekening maakt het niet uit wie de eigenaar is van de gronden. Het gaat puur om de functies in de referentie en de beoogde situatie. In dit geval wordt de bemesting op agrarische grond stopgezet.
2. Als de referentiesituatie (agrarische gewaspercelen) gehandhaafd blijft, blijft de bemesting ook jaarlijks doorgaan. Deze referentiesituatie mag elk jaar dus opnieuw worden gebruikt. Het is niet zo dat na 1 jaar de referentiesituatie gewijzigd is.
3. Bij de emissieberekening is uitgegaan van de maximale stikstofgebruiksruimte voor grasland van 320 kg N/ha/jaar. De maximale stikstofgebruiksruimte uit dierlijke mest is 170 kg N/ha/jaar. De resterende 150 kg N/ha/jaar mag worden aangebracht door gebruik te maken van niet-dierlijke mest (kunstmest, compost). Toekomstige ontwikkelingen in de wet- en regelgeving zijn niet te voorspellen en hoeven niet te worden meegenomen in de beoordeling. Dit zou ook in tegenspraak zijn met het rechtszekerheidsbeginsel.

4. Voor de realisatie van het plan is op een grof schaalniveau een inschatting gemaakt van de benodigde materieelinzet. Dit kan betekenen dat bepaalde werkzaamheden niet expliciet zijn benoemd. Dit betekent niet dat de ingeschatte materieelinzet irreëel is. Wel is geconstateerd dat de realisatie van de kabel-/lijninlussingen per abuis niet zijn meegenomen in het stikstofonderzoek. Het stikstofonderzoek is/wordt op dit punt dan ook aangepast.

2.3.8 Trillingen en verkeersbewegingen

Samenvatting zienswijze:
Ten aanzien van de trillingen maken wij ons zorgen om het tijdelijke bouwverkeer en de werkzaamheden aan de leidingen direct langs en naast ons perceel. Tijdens de bouw zal er veel verkeer plaatsvinden.

De snelheid en lading bepaalt de mate van trillingen en hinder. Er worden geen maatregelen getroffen om deze trillingen te beperken en/of de situatie vooraf vast te stellen. Wij voorzien dan ook schade door trillingen van de werkzaamheden, daar waar deze plaats vinden in de nabijheid van onze woning en de opstallen.

Daarnaast voorzien wij hinder en schade door het toenemende bouwverkeer welke elkaar moeten passeren en moeten wachten. Ze rijden hier op dit moment al erg hard met busjes. Ook is er een enorme toename aan vrachtverkeer. Gezien de lange duur van het project zullen wij hier minimaal 4 jaar hinder ondervinden in de vorm van geluid, trillingen, laden- en lossen op ons bedrijf, en beperkte bereikbaarheid van onze locatie. Wij zien tevens een risico voor de veiligheid van onze kleinkinderen door het toenemende verkeer. Een afrit vanaf de Hessenweg heeft dan ook onze voorkeur.

Er wordt aangegeven dat er nog een veiligheidsscherm gerealiseerd wordt naar aanleiding van de plannen. Dat impliceert dat het plan nadelige effecten geeft en dit het nodig is t.b.v. veiligheid. Het is dan ook de vraag of de veiligheid nu voldoende binnen het plan is geborgd. Is er dan sprake van goede ruimtelijke ordening c.q. ETFAL.

Reactie van de gemeente:
Deze zienswijze heeft met name betrekking op het tijdelijke bouwverkeer en wij hebben begrip voor deze zorg. Op dit moment zit de planontwikkeling echter nog in de bestemmingsplanfase en nog niet in de uitvoeringsfase. Het bestemmingsplan is geen instrument om afspraken over bouwverkeer en -werkzaamheden vast te leggen. Zoals bij alle bouwplannen van dergelijke omvang dient initiatiefnemer (of de aannemer) een plan te maken in overleg met de gemeente met betrekking tot de inrichting van de bouwplaats, bouwveiligheid en de afwikkeling van bouwverkeer. Dit komt bij de aanvraag omgevingsvergunning aan de orde.

Wat betreft het veiligheidsscherm het volgende. Hoewel daar in de toelichting van het bestemmingsplan kort op ingegaan wordt, maakt dit scherm geen onderdeel uit van voorliggend bestemmingsplan. Het betreft hier overigens een veiligheidsscherm voor TenneT zelf om hun assets te beschermen. Het gaat niet om een scherm, die dient ten behoeve van het beperken van eventueel nadelige effecten van het hoogspanningsstation op de omgeving.

2.3.9 Elektromagnetische velden

Samenvatting zienswijze:
Door het nieuwe plan wordt de capaciteit verhoogd van het gehele transformatorstation en de leidingen, maar ook waar de kabels uit de grond komen. Er worden diverse boven- en ondergrondse leidingen aangebracht en vervangen welke ervoor kunnen zorgen dat het huidige elektromagnetische veld verhoogd wordt. Daarnaast liggen er nu al diverse leidingen rond ons perceel en langs de weg.
Wij maken ons grote zorgen over ons woon- en leefklimaat en met name de gezondheidsgevolgen welke deze straling met zich mee brengt. Zowel de leidingen apart als de leidingen in samenhang (cumulatief) met elkaar. De onlangs uitgevoerde metingen geven gemiddeld hogere waarden aan dan norm van 0,4 micotesla. Dit betreft een incidentele meting. Als hier langdurig gemeten zou worden is het mogelijk dat de norm overschreden wordt. Deze metingen zijn nog niet uitgevoerd danwel als effectmeting voor de nieuwe situatie doorgerekend.

Er is getracht, tijdens de bijeenkomsten en in gesprek met TenneT, hierover duidelijkheid te krijgen en langdurige meting uit te voeren als ijkpunt. Helaas is hier tot op heden nog geen gehoor aan gegeven. Wij verwachten echter een verhoging van de straling. Er is een voorzorgbeleid magneetvelden vastgesteld door de Rijksoverheid naar aanleiding van een onderzoek over de gezondheidseffecten in de nabijheid van hoogspanningsmasten door de Gezondheidsraad. Het is niet duidelijk of deze wordt gehanteerd. Op dit moment kan niet uitgesloten worden dat het elektrisch magnetisch veld in ons woon- en leefgebied gemiddeld over een jaar sterker is dan 0,4 microtesla en tevens kan niet aangetoond worden dat de nieuwe situatie voldoet, gelijk blijft en/of verslechtert.

In de voortoets wordt ook dit risico door de Omgevingsdienst IJsselland onderkend en benoemd. Hierop wordt ontkennend en ontwijkend geantwoord. Hierin wordt een verwijzing gemaakt naar de onderzoeken i.h.k.v. ProRail waarvoor wel het nodige onderzoek uitgevoerd wordt. Hierin wordt het risico van leidingen welke elkaar beïnvloeden wel onderkend en metingen uitgevoerd/gemonitord.
Het is nu onzorgvuldig onderzocht en onbekend welke effecten het plan heeft op de omgeving, ons leef- en woongebied, onze gezondheid en dierenwelzijn. Het plan kan dan ook geen doorgang krijgen voordat deze risico’s duidelijk zijn en uitgesloten kan worden dat onze situatie verslechterd. Dit betreft namelijk de gezondheid van ons gezin.

Reactie van de gemeente:
Zie de beantwoording onder punt 2.1.6.

2.3.10 Milieueffectrapportage

Samenvatting zienswijze:
De grootte van het plan zit aan de bovenzijde van de MER-plicht. Er is wel een MER-beoordeling gemaakt. De beide gemeenten hebben besloten geen MER verplichting te hanteren. Echter gezien de grootte van het project maar ook de vele losse eindjes op gebied van milieu, ecologie woon- en leefklimaat zou dit naar onze mening wel nodig zijn. Ook het aspect laagfrequent geluid en elektromagnetische straling moeten in de m.e.r. meegenomen worden. Dit is tevens een aanbeveling van de commissie m.e.r. om

deze aspecten mee te beoordelen. In de RIVM-studie ‘Gezondheid in milieueffectrapportage en strategische milieubeoordeling’ uit 2007 zijn de milieuaspecten geselecteerd die een relatie hebben met de volksgezondheid en door m.e.r.- (beoordelings)plichtige initiatieven beïnvloed kunnen worden. In een dergelijk project als dit, waar dit de hoofdzaak is, wordt hier nu niet op ingegaan.

De gemeente zou vanuit het zorgvuldigheidsprincipe juist moeten besluiten om wel een m.e.r. uit te voeren daar waar het project juist tegen en/of over de grenzen zit en een dergelijke impact heeft op het leefgebied en milieu. Wij verzoeken u dan ook als gemeente alsnog een m.e.r.-plicht op te dragen voor dit voorgenomen plan.

Reactie van de gemeente:
Indiener geeft aan dat de grootte van het project en de vele losse eindjes op het gebied van milieu, ecologie, woon- en leefklimaat aanleiding zou moeten zijn om een MER op te stellen. In de aanmeldingsnotitie is in tabel 3.1 aangegeven bij welke omvang voor dit project een MER nodig is. Het project blijft ruim onder de genoemde drempelwaarden van 5 en 15 km (in het project wordt circa 1 km 220kV hoogspanningsleiding aangelegd/gewijzigd en circa 1,2 km 380kV aangelegd/gewijzigd) en 75 ha (het totale terrein waar wijzigingen plaatsvinden is circa 17 ha). Voor wat betreft de milieu-informatie biedt de aanmeldingsnotitie voldoende inzicht in de te verwachten effecten om te kunnen concluderen dat er geen belangrijk nadelige effecten zullen optreden. Op basis daarvan is het besluit genomen dat er geen MER nodig is. Dat neemt niet weg dat we in het kader van goede ruimtelijke ordening in het bestemmingsplan voor de relevante thema’s onderzoek hebben uitgevoerd en hebben afgewogen of de te verwachten effecten acceptabel zijn.

Bij een mer-beoordeling kan op basis van bestaande informatie een inschatting worden gemaakt of als gevolg van een project belangrijk nadelige effecten te verwachten zijn. In de aanmeldingsnotitie is ingegaan op laagfrequent geluid. Daarvoor is gebruik gemaakt van de rapportage van Peutz hierover. Het akoestisch onderzoek zal met betrekking tot maximale geluidniveaus en laagfrequent geluid wel worden aangepast. De toelichting op deze onderwerpen wordt aangevuld in het akoestisch onderzoek.

Wat betreft elektromagnetische velden wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 2.1.6.

Op basis van die informatie is er geen aanleiding om belangrijk nadelige effecten te verwachten.

2.3.11 Economische en algehele uitvoerbaarheid

Samenvatting zienswijze:
Vanuit de voorgenoemde risico’s en onzorgvuldigheden zien wij dat het plan juist niet economisch haalbaarheid is. Er zijn veel onzekerheden welke zorgen voor kostenverhoging op gebied van onder andere de uitvoering van nadere onderzoeken, bodemverontreiniging, lucht, geluid en stralingsverontreiniging, grondeigendom en ecologie. De algehele uitvoerbaarheid van het plan is volgens ons dan ook niet haalbaar in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Art. 3.1.6 Bro.

Reactie van de gemeente:
Met TenneT is een anterieure overeenkomst gesloten, waarin onder andere het kostenverhaal, planschadeverhaal en eventuele andere kosten die door de uitvoering van het plan ontstaan is geregeld. Deze kosten worden door TenneT vergoed. Het bestemmingsplan wordt daarmee economisch uitvoerbaar geacht.

2.3.12 Toekomstige verwezenlijking

Samenvatting zienswijze:
Er zijn een aantal zaken beschreven als een toekomstige verwezenlijking. Zoals de landschappelijke inpassingen en veiligheidsscherm maar ook mogelijke verplichte compensatie en mitigatie t.b.v. van natuur en ecologie. Er is op dit moment teveel onduidelijk hoe groot deze opgaven zijn en hoe dit geborgd wordt. Indien dit niet gerealiseerd wordt kan het plan niet uitgevoerd worden. Hierover is tevens jurisprudentie ECLI:NL:RVS:2023:2904.

Ook kan er door de uitwerkingen meer ruimtegebruik nodig zijn en het plangebied mogelijk vergroot worden waardoor er een m.e.r.-plicht aan de orde is. De algehele uitvoerbaarheid van het plan is niet haalbaar in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Art. 3.1.6 Bro.

Reactie van de gemeente:
In verband met de wenselijkheid van realisering van dit plan heeft een aantal gronden de aanduiding ‘verwezenlijking in naaste toekomst’ gekregen. Het betreft hier gronden die niet in eigendom zijn van de gemeente of TenneT.

De landschappelijke inrichtingsmaatregelen en de omvang hiervan zijn beschreven in het landschapsplan. Het landschapsplan biedt voldoende ruimte voor de benodigde boscompensatie. Zie tevens de beantwoording onder zienswijze 2.1.11 en 2.3.3. Hier wordt ook nader ingegaan op beschermde soorten en (bos)compensatie. In het bestemmingsplan is door middel van een ‘voorwaardelijke verplichting’ geborgd dat de landschappelijke inrichtingsmaatregelen uit het landschapsplan worden gerealiseerd én in stand gehouden. Het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen op grond van de Wet natuurbescherming (nu: Omgevingswet) maakt geen onderdeel uit van de bestemmingsplanprocedure.

Het veiligheidsscherm maakt ook geen onderdeel uit van voorliggend bestemmingsplan.

In voorliggend bestemmingsplan is het benodigde ruimtegebruik geborgd binnen het plangebied. Een m.e.r.-plicht is niet aan de orde. Zie hiervoor tevens de beantwoording van zienswijze 2.1.15 en 2.3.10.

In de toelichting van het bestemmingsplan is gemotiveerd dat het bestemmingsplan uitvoerbaar wordt geacht.

2.3.13 Waardevermindering woning en bedrijf

Samenvatting zienswijze:

Door de negatieve effecten op onze woon- en leefomgeving, welke dit plan met zich meebrengt, zien wij een grote waardedaling van onze woning en bedrijf. Er is geen zekerheid dat er veilig en gezond gewoond en gewerkt kan worden. Daarnaast wordt er weer een inbreuk op het landschap en uitzicht gedaan waar de ontwikkelingen steeds meer op ons perceel afkomen.

Reactie van de gemeente:
Indien indiener van mening is dat er sprake is van planschade, dan kan een aanvraag tot verzoek om nadeelcompensatie worden ingediend nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden. Op grond van artikel 4.19, lid 2, Invoeringswet Omgevingswet blijft het oude recht (ofwel: de Wet ruimtelijke ordening) van toepassing tot 5 jaar na van kracht worden van het bestemmingsplan.

2.3.14 Nadelige schade onvoldoende voorkomen

Samenvatting zienswijze:
Wij snappen dat TenneT een belangrijke rol vervult in de maatschappij. Ook de noodzaak van de energietransitie en de netcongestie zijn wij ons van bewust. Echter betekent dat niet dat hierdoor onderzoeken niet uitgevoerd hoeven te worden en er geen zorgvuldige afweging plaats hoeft te vinden. Met name op gebied van milieu en gezondheid is dit belangrijk. Daarbij moet er gezorgd worden dat de omgeving geen (blijvende) nadelige schade ondervindt voor nu en in de toekomst. Hiervoor moeten de juiste maatregelen getroffen worden om deze te voorkomen danwel te beperken. Dit is op dit moment onvoldoende geborgd in de plannen.

Reactie van de gemeente:
De benodigde onderzoeken ten behoeve van voorliggend plan zijn uitgevoerd en in de toelichting van het bestemmingsplan opgenomen. Ook de landschappelijke inpassing is zorgvuldig afgewogen. In de toelichting is gemotiveerd dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

2.3.15 Verzoek tot niet vaststellen bestemmingsplan

Samenvatting zienswijze:
Ik verzoek u, op grond van het bovenstaande, het ontwerpbestemmingplan niet definitief vast te stellen en niet verder in procedure te brengen.

Graag worden wij nader geïnformeerd over de afdoening van onze zienswijze. Wij gaan ervanuit dat u ons over het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt.

Reactie van de gemeente:
De indieners van een zienswijze hebben een brief toegezonden gekregen met daarin een beschrijving van de nadere procedure. Daarnaast worden zij nog schriftelijk geïnformeerd over de beantwoording van hun zienswijze en de inspraakmogelijkheden.

2.3.16 Advies

1. De ingekomen zienswijze is tijdig ontvangen. Wij stellen daarom voor om reclamant in haar zienswijze te ontvangen.

2. Voorgesteld wordt om gedeeltelijk tegemoet te komen aan de zienswijze van de bewoners van Hooislagen 3, Dalfsen.

Ambtshalve:

3. Het akoestisch onderzoek van Peutz is aangepast. Bijlage 10 van de Toelichting is vervangen door het aangepaste akoestisch onderzoek. In het akoestisch onderzoek zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:
    - Op pagina 11 is in de voettekst een verwijzing opgenomen naar de Omgevingswet;
    - Op pagina 12/13 is aan paragraaf 3.3 een alinea toegevoegd m.b.t. de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus;
    - Op pagina 13 is aan paragraaf 3.4 een alinea toegevoegd m.b.t. piekgeluiden;
    - Op pagina 14 is aan paragraaf 3.5 een alinea toegevoegd m.b.t. laagfrequent geluid;
    - Op pagina 21 is aan paragraaf 4.6 een zin toegevoegd m.b.t. piekgeluiden;
    - Op pagina 22 is in paragraaf 5.1 de tweede alinea aangepast en uitgebreid (betreft tekst over Hooislagen5, Dalfsen);
    - Op pagina 22 is paragraaf 5.2 aangepast;
    - Op pagina 23 is aan paragraaf 5.3 een alinea toegevoegd m.b.t. piekgeluiden.
4. In de toelichting van het bestemmingsplan zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:
    - In paragraaf 3.7.1, in de tweede alinea is de datum “oktober 2023” gewijzigd in “april 2024”.
    - In paragraaf 3.7.2 is bij afbeelding 3.5 de datum “juli 2023” vervangen door “april 2024”.
    - In paragraaf 3.7.2, onder het kopje ‘situatie plangebied’, is de vijfde alinea als volgt aangepast: *Ter plaatse van ~~een tweetal~~ één woning~~en~~ (De Hooislagen 5 ~~en Hessenweg 1, beide~~ te Dalfsen) worden langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus berekend van 42 dB(A) (inclusief toeslag voor tonaal geluid) gedurende zowel de dag-, de avond- als de nachtperiode. Dit komt overeen met een etmaalwaarde van ~~etmaalwaarden berekend van~~ 52 dB(A) ~~respectievelijk 51 dB(A)~~. In de dag- en avondperiode wordt hiermee voldaan aan de toelaatbaar geachte waarden van respectievelijk 50 dB(A) en 45 dB(A). In de nachtperiode wordt een overschrijding van de 40 dB(A) met circa 2 dB berekend. Voor deze woning ~~De Hooislagen 5~~ geldt dat op grond van het vigerende bestemmingsplan en de daarin vastgestelde geluidzone voor het hoogspanningsstation een hogere geluidbelasting ten gevolge van het hoogspanningsstation reeds mogelijk is. Ter plaatse van de zonegrens geldt een grenswaarde van 50 dB(A) exclusief toeslag voor tonaal geluid. Dit komt overeen met een etmaalwaarde van 55 dB(A) inclusief toeslag. De woning ligt op grotere afstand van het station dan de zonegrens en daarmee is ook een lager geluidniveau toegestaan (te weten: een etmaalwaarde van circa 54 dB(A)). De voor de toekomstige situatie berekende etmaalwaarde bij deze woning is circa 2 dB lager. Dit wordt vastgelegd middels de nieuwe zonegrens waarmee de woning meer*

bescherming zal genieten. Gelet ~~hierop~~ op de lagere waarde ten opzichte van de huidige toelaatbare waarde, wordt de berekende geluidbelasting toelaatbaar geacht. ~~Voor de woning Hessenweg 1 geldt dit niet. Hiervoor wordt een afweging op grond van de cumulatieve geluidbelasting gemaakt. Berekend wordt een niet meetbare/waarneembare toename van de cumulatieve geluidbelasting (circa 0,3 dB).~~ Het hoogspanningsstation leidt niet tot een duidelijk waarneembare toename van de cumulatieve geluidbelastingen. Op grond hiervan kan geconcludeerd worden dat de voor het hoogspanningsstation berekende geluidniveaus toelaatbaar worden geacht. Ook laagfrequente geluiden geven binnen de woningen geen onaanvaardbare hinder. Ook met betrekking tot de maximale geluidniveaus bij de woningen wordt voldaan aan de normaliter gehanteerde grenswaarden.

5. Het stikstofonderzoek van Sweco is geactualiseerd. Bijlage 11 is vervangen door het aangepaste stikstofonderzoek. In het stikstofonderzoek zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:
    - In hoofdstuk 1 is na de eerste alinea een tweede alinea toegevoegd m.b.t. aanpassing aan de lijnen;
    - In paragraaf 3.1 Fasering is de eerste alinea gewijzigd m.b.t. de fasering. Ook tabel 1 is gewijzigd;
    - In paragraaf 3.3 Verkeersbewegingen is de tweede alinea gewijzigd m.b.t. de route van het bouwverkeer;
    - In hoofdstuk 5 is de tweede zin gewijzigd, het jaartal 2029 is toegevoegd. Tevens is tabel 3 gewijzigd;
    - In hoofdstuk 6 is de tweede zin gewijzigd, het jaartal 2029 is toegevoegd;
    - Bijlage 1 is gewijzigd;
    - Bijlage 3 is gewijzigd;
    - Bijlage 4 is gewijzigd;
    - Bijlage 5 is gewijzigd;
    - Bijlage 6 is gewijzigd;
    - Nieuwe bijlage 7 is toegevoegd;
6. In de toelichting van het bestemmingsplan is in paragraaf 3.7.5 de zin m.b.t. de fasering als volgt aangepast: *De berekeningen zijn gedaan voor de werkzaamheden in de periode 2024 tot en met 2027 en 2029.*
7. In de toelichting van het bestemmingsplan is in paragraaf 3.7.9 een extra alinea toegevoegd m.b.t. magneetveeldzones (*in het algemeen en niet alleen i.r.t. ProRail)*. Zie punt 2.1.19 van deze nota voor de exacte tekst van de extra alinea. Daarnaast is in de bijlagen van de toelichting de nieuwe bijlage 16 “Notitie magneetveldzone ZL-MEE380 ZYV-HSW220” toegevoegd. De bijlagen die hierna komen zijn vernummerd.

2.4 Bewoners Hooislagen 5, Dalfsen

2.4.1 Aanleiding zienswijze

Samenvatting zienswijze:

Hierbij maak ik onze zienswijze kenbaar met betrekking tot het Ontwerpbestemmingsplan Chw bestemmingsplan Buitengebied gemeente Dalfsen, 25e herziening, Hoogspanningsmasten.

Wij zijn woonachting aan de Hooislagen 5 te Dalfsen en wonen sinds 1982 op deze locatie. In de omgeving is afgelopen jaren al veel veranderd. Ook de aankomende jaren zijn er nog veel plannen in ontwikkeling zoals windmolens, uitbreiding van industrie maar ook de toenemende vraag aan energie waarvoor nu de hoogspanningsstations en -masten moeten worden aangepast.
Het voorgenomen plan en plangebied grenst aan onze locatie. Wij verwachten zowel tijdens de aanlegfase als in definitieve gebruiksfase een grote verslechtering van ons woon- en leefklimaat en een aantal ontoelaatbare risico's op onze leefomgeving, onze gezondheid en dierenwelzijn. Voor de volledigheid zien wij ons woon- en leefklimaat zowel binnen als buitenhuis, in en op ons erf en bedrijf. Wij, ons gezin, willen gezond en veilig oud worden. De voorgenomen ontwikkeling met de gevolgen daarvan maken dit zeer onzeker omdat er onvoldoende is aangetoond dat de situatie voor ons gelijkwaardig blijft.

Wij gaan in op de verschillende aspecten en houden hierin zoveel mogelijk de opbouw van de planomschrijving aan zoals deze is gepubliceerd:

In de paragraaf Milieu 3.7 zijn een aantal aspecten benoemd waarbij wij grote zorgen hebben en niet zorgvuldig en voldoende zijn beschreven.

Reactie van de gemeente:
Deze is bijna identiek aan zienswijze 2.3. Zie beantwoording bij zienswijze 2.3.

2.4.2 Bodemkwaliteit en archeologie

Samenvatting zienswijze:
Er worden een aantal risico's aangemerkt ten aanzien van de bodemkwaliteit. Er is een bureauonderzoek gedaan maar tevens worden er een aantal verdachte aspecten benoemd welke kunnen zorgen voor verontreinigen. Genoemd worden bijvoorbeeld de hoogspanningsmasten, maar ook wordt er verwacht dat het spoor en het terrein verontreinigd zijn. Er is tevens geen Pfas onderzoek uitgevoerd. Hiermee wordt de conclusie getrokken dat er geen nader onderzoek hoeft te worden uitgevoerd. Dit vinden wij een onjuiste conclusie en vanuit zorgvuldigheid zou een overheid dit juist wel moeten eisen. Ook de Omgevingsdienst IJsselland benoemd dit aspect als een voorlopige conclusie. Dit zien wij als een tekortkoming.

Daarnaast dient er nog onderzoek uitgevoerd te worden naar archeologie. Er zijn op delen hogere verwachtingswaarden. Ook op gebied van zorgvuldigheid zien wij hierin een tekortkoming dat dit niet is onderzocht.

Reactie van de gemeente:
Deze is identiek aan zienswijze 2.3. Zie beantwoording bij zienswijze 2.3.

2.4.3 Ecologie

Samenvatting zienswijze:
Vanuit de ecologische onderzoeken wordt geconcludeerd dat er een aantal beschermde soorten aanwezig zijn danwel er een mogelijke verblijfsplaats is in het plangebied. Onder andere de steenmarter, buizerd (nest), vleermuizen en een modderkruiper. Dit betekent dat naast de soorten zelf ook de verblijfsgebieden zoals sloten, bosgebieden en foerageergebieden beschermd zijn.
Er is nog geen ontheffing verleend en hier moet nader onderzoek naar gedaan worden. Er moet dan mogelijk ook een activiteitenplan opgesteld worden waarin mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld worden. Er is veel onzekerheid of de ontheffing verleend wordt. De uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is dan ook onvoldoende zeker gesteld.

Het plan ligt gedeeltelijk binnen de hoofdgroenstructuur. Voor het kappen van deze beschermde houtopstanden wordt een omgevingsvergunning aangevraagd. De gekapte houtopstanden worden elders binnen het plangebied herplant conform het landschapsplan. Het is echter onduidelijk in welke mate deze worden gecompenseerd en of deze voldoen.

Reactie van de gemeente:
Deze is identiek aan zienswijze 2.3. Zie beantwoording bij zienswijze 2.3.

2.4.4 Geluid en bedrijvigheid

Samenvatting zienswijze:
Door de uitbreiding van het hoogspanningsstation en het verhogen van de activiteit vindt er een toename van geluid plaats. Er wordt aangegeven dat het hoogspanningsstation op grond van de Wet geluidhinder een zogenaamde ‘grote lawaaimaker’ is. Daarnaast is er sprake bij een hoogspanningsstation (transformatoren) van laagfrequent geluid.

In de berekeningen wordt aangegeven dat op onze locatie het geluid toeneemt. Tevens in relatie tot de beoordeling van het laagfrequent geluid zijn de verwachtingen op onze locatie het hoogste.

In de beoordelingen wordt aangegeven dat op onze locatie een hogere geluidszone van toepassing is, ten gevolge van het huidige transformatorstation, en dat dit is vastgelegd in het vigerende bestemmingsplan. Een dergelijke zonering is ons niet bekend en graag zouden we dit aangetoond willen zien.

Ten aanzien van laagfrequent geluid vindt er een beoordeling plaats welke in ons geval tegen de referentiewaarde zit. Echter is dit gebaseerd op een verschil tussen de binnen- en buitenwaarde op basis van een Deens onderzoek. Dit is mede afhankelijk van het type en gevel (isolatie) van de woning. Ook zijn er andere methoden zoals het NSG-richtlijnen te hanteren. Juist in ons geval kunnen de waarden verschillen omdat de uitgangspunten anders zijn en dit moet naar ons idee per situatie onderzocht worden en maatwerk zijn. Ook het risico van geluid wordt door de Omgevingsdienst IJsselland onderkend. Gezien deze kleine onder-/overschrijdingen t.o.v. van de toelaatbare referentiewaarden vinden wij dat er onvoldoende is aangetoond dat geluidshinder op onze locatie in de nieuwe situatie is uitgesloten. Het plan behelst ook het vervangen en

verplaatsen van een bovengrondse en een ondergrondse leiding. De capaciteiten van deze leidingen worden verhoogd waardoor er een andere situatie ontstaat. De leidingen kunnen hogere geluiden produceren. Deze effecten en de gevolgen hiervan zijn naar onze mening niet meegenomen in de berekeningen waardoor deze niet volledig zijn. Op grond van deze punten kan niet de conclusie getrokken worden dat er, aan de hand van het onderzoek uitgevoerd door Peutz, sprake is van een toelaatbare en inpasbare situatie.

Reactie van de gemeente:
Deze is identiek aan zienswijze 2.3. Zie beantwoording bij zienswijze 2.3.

2.4.5 Luchtkwaliteit

Samenvatting zienswijze:
Zoals wij ook in de bewonersavonden hebben aangegeven hechten wij veel waarde aan luchtkwaliteit. Dit met name voor het welzijn van ons pluimvee. Door het realiseren van water kan dit andere vogelsoorten aantrekken en ziektes met zich meebrengen. Dit zou dan ook zo ver mogelijk van ons perceel af gerealiseerd moeten worden.
De afgelopen jaren is er sprake van toenemend verkeer op de Hooislagen. Dit brengt een groot risico met zich mee voor ons pluimvee. Door de toename van het verkeer kunnen ziektes overspringen op en richting het bedrijf. Mocht zich een uitbraak voordoen van bijv. vogelgriep kan dit gevolgen hebben voor onze bedrijfsvoering. Hier dient rekening mee gehouden te worden en is nu niet benoemd.

Reactie van de gemeente:
Deze is identiek aan zienswijze 2.3. Zie beantwoording bij zienswijze 2,3.

2.4.6 Milieuzonering

Samenvatting zienswijze:
Vanuit de VNG Milieucategorie 5.1. is aangegeven dat er sprake is van ‘gemengd gebied’. Voor ‘gemengd gebied’ geldt een richtafstand van 300 meter. Er wordt gesteld dat de dichtstbijzijnde woning binnen een afstand van circa 300 meter van de rand van het station liggen. Echter als wij de grens van het plangebied aanhouden zit onze locatie op ca. 200 meter. Er moet dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat gemotiveerd worden. Daarnaast moet ter motivering m.b.t VNG- richtafstanden met kwantitatief onderzoek vanuit het milieuspoor worden aangevuld, om daarmee ook (of alsnog) een acceptabel woon- en leefklimaat te kunnen betogen.

Vanuit de onderzoeken zijn er verwachtingen voor de aanwezigheid van niet gesprongen explosieven. Hier moet nog nader onderzoek gedaan worden om het verdachte gebied af te bakenen. Dit is nog onvolledig onderzocht en dient vanuit zorgvuldigheidsprincipe nader onderzocht worden.

Reactie van de gemeente:
Deze is identiek aan zienswijze 2.3. Zie beantwoording bij zienswijze 2.3.

2.4.7 Stikstof (ecologie)

Samenvatting zienswijze:
Er wordt aangeven dat het plan geen significant effect heeft op de Natura 2000-gebieden ten opzichte van de feitelijke en planologisch legale situatie. Hiervoor heeft er een toetsing plaats gevonden aan de hand van een Aerius-berekening. Er wordt uitgegaan van interne saldering middels de inzet van de rechten op de huidige bestemming van de gronden.

Wij zien hier een aantal punten waarop gesteld kan worden dat dit niet mogelijk is:

1. Naar mening kan deze ruimte niet ingezet worden omdat deze gronden en grondrechten niet in bezit zijn van TenneT. De gronden moeten eerst in bezit zijn, voordat deze ingezet kunnen worden. Hierdoor is het niet mogelijk het bestemmingsplan te wijzigen danwel vast te stellen omdat niet aangetoond kan worden dat deze ruimte ook beschikbaar zal zijn.
2. Tevens merken wij op dat in de Aerius-berekeningen de stikstofruimte uit de referentie elke jaar opnieuw wordt benut. Als de bestemming is gewijzigd en hiervoor de ruimte is gesaldeerd voor dit doel dan kan deze naar onze mening maar één maal ingezet worden voor de totale ontwikkeling. In dit geval wordt deze jaarlijks gebruikt waardoor de ruimte niet meer beschikbaar is aangezien de referentiesituatie is gewijzigd na het eerste jaar.
3. In de emissieberekening is een gebruiksnorm van 320 kg/ha/jaar gehanteerd. In het rapport wordt aangegeven een gebruiksnorm van 170 kg/ha/jaar te hanteren. Deze laatste is overeenkomstig met de referentiesituatie. Waarom er dan een referentie van 2024 gehanteerd wordt is ons niet duidelijk. Dit bevestigt ook het feit dat de gronden nog niet in bezit zijn, er een referentiesituatie is en nog niet duidelijk is welke toekomstige normen gehanteerd moeten worden. Deze kunnen veel lager zijn in de toekomst.
4. Er worden een aantal werkzaamheden niet meegenomen in de aanlegfase. Het verleggen en verplaatsen en slopen van de leidingen is niet in de onderdelen / deelprojecten opgenomen. De werkzaamheden zijn onvolledig beschreven en zouden in de berekeningen toegevoegd moeten worden.

Dit zorgt ervoor dat er niet aangetoond kan worden dat er geen significante effecten kunnen optreden op Natura 2000-gebieden. Het plan is op dit punt dan ook niet uitvoerbaar.

Reactie van de gemeente:
Deze is identiek aan zienswijze 2.3. Zie beantwoording bij zienswijze 2.3.

2.4.8 Trillingen en verkeersbewegingen

Samenvatting zienswijze:
Ten aanzien van de trillingen maken wij ons zorgen om het tijdelijke bouwverkeer en de werkzaamheden aan de leidingen direct langs en naast ons perceel. Tijdens de bouw zal er veel verkeer plaatsvinden.

De snelheid en lading bepaalt de mate van trillingen en hinder. Er worden geen maatregelen getroffen om deze trillingen te beperken en/of de situatie vooraf vast te stellen. Wij voorzien dan ook schade door trillingen van de werkzaamheden, daar waar deze plaats vinden in de nabijheid van onze woning en de opstallen.

Daarnaast voorzien wij hinder en schade door het toenemende bouwverkeer welke elkaar moeten passeren en moeten wachten. Ze rijden hier op dit moment al erg hard met busjes. Ook is er een enorme toename aan vrachtverkeer. Gezien de lange duur van het project zullen wij hier minimaal 4 jaar hinder ondervinden in de vorm van geluid, trillingen, laden- en lossen op ons bedrijf, en beperkte bereikbaarheid van onze locatie. Wij zien tevens een risico voor de veiligheid van onze kleinkinderen door het toenemende verkeer. Een afrit vanaf de Hessenweg heeft dan ook onze voorkeur.

Er wordt aangegeven dat er nog een veiligheidsscherm gerealiseerd wordt naar aanleiding van de plannen. Dat impliceert dat het plan nadelige effecten geeft en dit het nodig is t.b.v. veiligheid. Het is dan ook de vraag of de veiligheid nu voldoende binnen het plan is geborgd. Is er dan sprake van goede ruimtelijke ordening c.q. ETFAL.

Reactie van de gemeente:
Deze is identiek aan zienswijze 2.3. Zie beantwoording bij zienswijze 2.3.

2.4.9 Elektromagnetische velden

Samenvatting zienswijze:
Door het nieuwe plan wordt de capaciteit verhoogd van het gehele transformatorstation en de leidingen, maar ook waar de kabels uit de grond komen. Er worden diverse boven- en ondergrondse leidingen aangebracht en vervangen welke ervoor kunnen zorgen dat het huidige elektromagnetische veld verhoogd wordt. Daarnaast liggen er nu al diverse leidingen rond ons perceel en langs de weg.
Wij maken ons grote zorgen over ons woon- en leefklimaat en met name de gezondheidsgevolgen welke deze straling met zich mee brengt. Zowel de leidingen apart als de leidingen in samenhang (cumulatief) met elkaar. De onlangs uitgevoerde metingen geven gemiddeld hogere waarden aan dan norm van 0,4 micotesla. Dit betreft een incidentele meting. Als hier langdurig gemeten zou worden is het mogelijk dat de norm overschreden wordt. Deze metingen zijn nog niet uitgevoerd danwel als effectmeting voor de nieuwe situatie doorgerekend.

Er is getracht, tijdens de bijeenkomsten en in gesprek met TenneT, hierover duidelijkheid te krijgen en langdurige meting uit te voeren als ijkpunt. Helaas is hier tot op heden nog geen gehoor aan gegeven. Wij verwachten echter een verhoging van de straling. Er is een voorzorgbeleid magneetvelden vastgesteld door de Rijksoverheid naar aanleiding van een onderzoek over de gezondheidseffecten in de nabijheid van hoogspanningsmasten door de Gezondheidsraad. Het is niet duidelijk of deze wordt gehanteerd. Op dit moment kan niet uitgesloten worden dat het elektrisch magnetisch veld in ons woon- en leefgebied gemiddeld over een jaar sterker is dan 0,4 microtesla en tevens kan niet aangetoond worden dat de nieuwe situatie voldoet, gelijk blijft en/of verslechtert.

In de voortoets wordt ook dit risico door de Omgevingsdienst IJsselland onderkend en benoemd. Hierop wordt ontkennend en ontwijkend geantwoord. Hierin wordt een verwijzing gemaakt naar de onderzoeken i.h.k.v. ProRail waarvoor wel het nodige onderzoek uitgevoerd wordt. Hierin wordt het risico van leidingen welke elkaar beïnvloeden wel onderkend en metingen uitgevoerd/gemonitord.

Het is nu onzorgvuldig onderzocht en onbekend welke effecten het plan heeft op de omgeving, ons leef- en woongebied, onze gezondheid en dierenwelzijn. Het plan kan dan ook geen doorgang krijgen voordat deze risico's duidelijk zijn en uitgesloten kan worden dat onze situatie verslechterd. Dit betreft namelijk de gezondheid van ons gezin.

Reactie van de gemeente:
Deze is identiek aan zienswijze 2.3. Zie beantwoording bij zienswijze 2.3.

2.4.10 Milieueffectrapportage

Samenvatting zienswijze:
De grootte van het plan zit aan de bovenzijde van de MER-plicht. Er is wel een MER-beoordeling gemaakt. De beide gemeenten hebben besloten geen MER verplichting te hanteren. Echter gezien de grootte van het project maar ook de vele losse eindjes op gebied van milieu, ecologie woon- en leefklimaat zou dit naar onze mening wel nodig zijn. Ook het aspect laagfrequent geluid en elektromagnetische straling moeten in de m.e.r. meegenomen worden. Dit is tevens een aanbeveling van de commissie m.e.r. om deze aspecten mee te beoordelen. In de RIVM-studie 'Gezondheid in milieueffectrapportage en strategische milieubeoordeling' uit 2007 zijn de milieuaspecten geselecteerd die een relatie hebben met de volksgezondheid en door m.e.r.- (beoordelings)plichtige initiatieven beïnvloed kunnen worden. In een dergelijk project als dit, waar dit de hoofdzaak is, wordt hier nu niet op ingegaan.

De gemeente zou vanuit het zorgvuldigheidsprincipe juist moeten besluiten om wel een m.e.r. uit te voeren daar waar het project juist tegen en/of over de grenzen zit en een dergelijke impact heeft op het leefgebied en milieu. Wij verzoeken u dan ook als gemeente alsnog een m.e.r.-plicht op te dragen voor dit voorgenomen plan.

Reactie van de gemeente:
Deze is identiek aan zienswijze 2.3. Zie beantwoording bij zienswijze 2.3.

2.4.11 Economische en algehele uitvoerbaarheid

Samenvatting zienswijze:
Vanuit de voorgenoemde risico's en onzorgvuldigheden zien wij dat het plan juist niet economisch haalbaarheid is. Er zijn veel onzekerheden welke zorgen voor kostenverhoging op gebied van onder andere de uitvoering van nadere onderzoeken, bodemverontreiniging, lucht, geluid en stralingsverontreiniging, grondeigendom en ecologie. De algehele uitvoerbaarheid van het plan is volgens ons dan ook niet haalbaar in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Art. 3.1.6 Bro.

Reactie van de gemeente:
Deze is identiek aan zienswijze 2.3. Zie beantwoording bij zienswijze 2.3.

2.4.12 Toekomstige verwezenlijking

Samenvatting zienswijze:
Er zijn een aantal zaken beschreven als een toekomstige verwezenlijking. Zoals de landschappelijke inpassingen en veiligheidsscherm maar ook mogelijke verplichte

compensatie en mitigatie t.b.v. van natuur en ecologie. Er is op dit moment teveel onduidelijk hoe groot deze opgaven zijn en hoe dit geborgd wordt. Indien dit niet gerealiseerd wordt kan het plan niet uitgevoerd worden. Hierover is tevens jurisprudentie ECLI:NL:RVS:2023:2904.

Ook kan er door de uitwerkingen meer ruimtegebruik nodig zijn en het plangebied mogelijk vergroot worden waardoor er een m.e.r.-plicht aan de orde is. De algehele uitvoerbaarheid van het plan is niet haalbaar in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Art. 3.1.6 Bro.

Reactie van de gemeente:
Deze is identiek aan zienswijze 2.3. Zie beantwoording bij zienswijze 2.3.

2.4.13 Waardevermindering woning en bedrijf

Samenvatting zienswijze:
Door de negatieve effecten op onze woon- en leefomgeving, welke dit plan met zich meebrengt, zien wij een grote waardedaling van onze woning en bedrijf. Er is geen zekerheid dat er veilig en gezond gewoond en gewerkt kan worden. Daarnaast wordt er weer een inbreuk op het landschap en uitzicht gedaan waar de ontwikkelingen steeds meer op ons perceel afkomen.

Reactie van de gemeente:
Deze is identiek aan zienswijze 2.3. Zie beantwoording bij zienswijze 2.3.

2.4.14 Nadelige schade onvoldoende voorkomen

Samenvatting zienswijze:
Wij snappen dat TenneT een belangrijke rol vervult in de maatschappij. Ook de noodzaak van de energietransitie en de netcongestie zijn wij ons van bewust. Echter betekent dat niet dat hierdoor onderzoeken niet uitgevoerd hoeven te worden en er geen zorgvuldige afweging plaats hoeft te vinden. Met name op gebied van milieu en gezondheid is dit belangrijk. Daarbij moet er gezorgd worden dat de omgeving geen (blijvende) nadelige schade ondervindt voor nu en in de toekomst. Hiervoor moeten de juiste maatregelen getroffen worden om deze te voorkomen danwel te beperken. Dit is op dit moment onvoldoende geborgd in de plannen.

Reactie van de gemeente:
Deze is identiek aan zienswijze 2.3. Zie beantwoording bij zienswijze 2.3.

2.4.15 Verzoek tot niet vaststellen bestemmingsplan

Samenvatting zienswijze:
Ik verzoek u, op grond van het bovenstaande, het ontwerpbestemmingplan niet definitief vast te stellen en niet verder in procedure te brengen.

Graag worden wij nader geïnformeerd over de afdoening van onze zienswijze. Wij gaan ervanuit dat u ons over het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt.

Reactie van de gemeente:
Deze is identiek aan zienswijze 2.3. Zie beantwoording bij zienswijze 2.3.

2.4.16 Advies

1. De ingekomen zienswijze is tijdig ontvangen. Wij stellen daarom voor om reclamant in haar zienswijze te ontvangen.
2. Voorgesteld wordt om gedeeltelijk tegemoet te komen aan de zienswijze van bewoners Hooislagen 5, Dalfsen.

Ambtshalve:
3. Verwezen wordt naar zienswijze 2.3, onder 2.3.16 voor de exacte wijzigingen.

2.5 Drents Overijsselse Delta

2.5.1 Aanleiding zienswijze

Samenvatting zienswijze:
Op 18 december 2023 hebben we een brief ontvangen met betrekking tot het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Hessenweg— Berkummerbroekweg. In deze brief wordt verwezen naar een perceel van het waterschap, kadastraal bekend gemeente Zwolle, sectie X nummer 1060 en naar het ontwerpbestemmingsplan.

Zienswijzen
1. Het perceel kadastraal bekend gemeente Zwolle, sectie X, nummer 1060 levert geen resultaat op bij onderzoek in het Kadaster.
2. De link/verwijzing naar de bronbestanden werkt niet.

Om eventuele gevolgen van het ontwerpbestemmingsplan voor eigendommen van het waterschap te kunnen beoordelen ontvangen we graag de juiste gegevens.

Reactie van de gemeente:
De gemeente heeft naar aanleiding van deze zienswijze alsnog de juiste gegevens toegestuurd.

2.5.2 Advies

1. De ingekomen zienswijze is tijdig ontvangen. Wij stellen daarom voor om reclamant in haar zienswijze te ontvangen.
2. Voorgesteld wordt om tegemoet te komen aan de zienswijze Drents Overijsselse Delta.